

Kvartalsrapport

Regnskap 3. kvartal 2016

Innholdsfortegnelse

Nøkkeltall.....	1
Nøkkeltall EK bevis.....	2
Kvartalsrapport.....	3
Resultatregnskap.....	12
Balanse.....	13
Endringer i egenkapitalen.....	14
Eierbrøk.....	14
Kontantstrømanalyse.....	15
Resultater fra kvartalsregnskapene.....	16
Noter	
1 – Regnskapsprinsipper.....	17
2 – Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger.....	17
3 – Endring i konsernstruktur.....	17
4 – Segmentinformasjon.....	18
5 – Kapitaldekning.....	19
6 – Misligholdte og tapsutsatte engasjementer.....	20
7 – Bokførte tap.....	20
8 – Tap fordelt på sektor og næring.....	21
9 – Utlån fordelt på sektor og næring.....	22
10 – SpareBank 1 Boligkreditt - likviditetsfasilitet.....	23
11 – Investeringer i obligasjoner.....	23
12 – Finansielle derivater.....	24
13 – Nettoføring finansielle instrumenter og motregningsordning.....	25
14 – Likviditetsrisiko.....	25
15 – Pensjoner.....	26
16 – Klassifisering av finansielle instrumenter verdsatt til virkelig verdi.....	27
17 – Datterselskap.....	28
18 – Andre eiendeler.....	28
19 – Annen gjeld.....	28
20 – Innskudd fordelt på sektor og næring.....	29
21 – Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital.....	30
22 – Egenkapitalbevis.....	31
23 – Hendelser etter balansedagen.....	32

Nøkkeltall konsern

<i>Beløp i mill kroner og i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital</i>		30.09.16	%	30.09.15	%	31.12.15	%
Fra resultatregnskapet							
Netto renteinntekter		1 210	1,82 %	1 122	1,79 %	1 512	1,80 %
Netto provisjons- og andre inntekter		690	1,04 %	711	1,13 %	933	1,11 %
Netto inntekter på finansielle investeringer		393	0,59 %	203	0,32 %	249	0,30 %
Sum inntekter		2 293	3,44 %	2 036	3,24 %	2 694	3,21 %
Sum kostnader		945	1,42 %	1 010	1,61 %	1 461	1,74 %
Resultat før tap		1 348	2,02 %	1 026	1,63 %	1 233	1,47 %
Tap		149	0,22 %	108	0,17 %	200	0,24 %
Resultat før skatt		1 199	1,80 %	918	1,46 %	1 033	1,23 %
Skatt		214	0,32 %	180	0,29 %	163	0,19 %
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt		0	0,00 %	0	0,00 %	5	0,01 %
Minoritetsinteresser		0	0,00 %	- 1	0,00 %	- 7	-0,01 %
Resultat etter skatt		985	1,48 %	739	1,18 %	872	1,04 %
Lønnsomhet							
Egenkapitalrentabilitet	1	12,8 %		10,4 %		9,1 %	
Rentemargin	2	1,82 %		1,79 %		1,80 %	
Kostnadsprosent	3	41,2 %		49,6 %		54,2 %	
Balansetall og likviditet							
Brutto utlån		68 905		63 143		64 053	
Brutto utlån til kunder inkl.formidlingslån		93 817		87 891		88 403	
Utlånsvekst siste 12 mnd		9,1 %		4,6 %		4,6 %	
Utlånsvekst inkl.formidlingslån siste 12 mnd		6,7 %		4,7 %		4,0 %	
Andel utlån overført til Sp1 Boligkreditt av totale PM lån		36,6 %		39,0 %		38,1 %	
Andel utlån overført til Sp1 Boligkreditt av totale utlån		26,6 %		27,9 %		27,5 %	
Innskudd fra kunder		53 637		47 660		48 087	
Innskuddsvekst siste 12 mnd		11,7 %		4,6 %		5,1 %	
Innskuddsdekning	4	77,8 %		76,1 %		75,1 %	
Innskuddsdekning inkl. formidlingslån		57,2 %		54,7 %		54,4 %	
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	5	88 835		83 698		84 039	
Sum eiendeler		89 210		84 495		85 403	
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage Ratio) inkl andel av periodens resultat		6,6 %		6,1 %		6,2 %	
Tap og mislighold							
Tap på utlån i % av bto utlån inkl.formidlingslån		0,21 %		0,16 %		0,22 %	
Misligholdte engasjementer i % av bto utlån inkl.formidlingslån		0,44 %		0,30 %		0,30 %	
Tapsutsatte engasjementer i % av bto utlån inkl.formidlingslån		0,23 %		0,42 %		0,27 %	
Nto.misligholdte og tapsutsatte eng. i % av bto utlån inkl.formidlingslån		0,50 %		0,44 %		0,39 %	
Tapsavsetningsgrad		24,96 %		39,97 %		32,82 %	
Soliditet							
Kapitaldekning i %	6	17,7 %		16,3 %		17,2 %	
Kjernekapital i %	7	15,6 %		14,2 %		15,1 %	
Ren kjernekapital - inkl andel av periodens resultat		15,1 %		13,5 %		13,9 %	
Kjernekapital		9 501		7 741		8 439	
Ansvarlig kapital		10 783		9 747		10 358	
Beregningsgrunnlag		60 798		59 708		60 328	
Liquidity Coverage Ratio (LCR)		96		163		95	
Lokalisering og bemanning							
Antall kontorer		42		66		62	
Antall årsverk		752		891		830	

Nøkkeltall EK - bevis

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	3.KV.16 *
Børskurs 31.12. (justert) (1)	34,62	37,76	28,90	24,70	35,50	39,90	36,20	41,40
Antall utstedte EKB (mill) (2)	56,92	56,92	74,00	74,40	100,40	100,40	100,40	100,40
Børsverdi utstedte EKB (mill. kr) (3)	1.970	2.149	2.139	1.837	3.564	4.006	3.634	4.156
Børsverdi sum EK (4)	5.704	6.223	5.083	4.418	7.530	8.464	7.840	8.966
Utbytte per EKB avsatt (5)	2,12	1,81	1,25	1,02	1,10	1,90	2,00	0,00
Utbytte per EKB utbetalt	0,94	2,12	5,14	1,25	1,15	1,10	1,90	1,90
Direkte avkastning (6)	6,1 %	4,8 %	4,3 %	4,1 %	3,1 %	4,8 %	5,5 %	0,0 %
Effektiv avkastning (7)	156,8 %	15,2 %	-9,8 %	-10,2 %	48,4 %	15,5 %	-4,5 %	8,5 %
Bokført egenkapital morbank	4.247	4.547	5.264	5.589	7.200	7.735	8.198	8.930
Bokført egenkapital konsern, mill	5.160	5.670	6.408	6.832	8.502	9.343	9.961	10.711
Bokført egenkapital per EKB morbank (8)	31,09	34,59	29,93	31,24	33,94	36,46	37,86	41,24
Bokført egenkapital per EKB konsern (9)	31,31	34,41	36,43	38,19	40,08	44,05	46,00	49,46
Resultat per EKB morbank (10)	5,41	4,93	2,28	2,91	3,91	3,50	3,44	4,83
Resultat per EKB konsern (11)	5,21	4,95	2,75	3,36	4,13	5,16	4,11	4,55
P/E (Børskurs/resultat per EKB konsern) (12)	6,64	7,63	10,51	7,34	8,59	7,73	8,81	9,10
P/BV (Børskurs/bokf. EK per EKB konsern) (13)	1,11	1,10	0,79	0,65	0,89	0,91	0,79	0,84
Utdelingsforhold EKB (konsern) (14)	39,29 %	36,69 %	54,88 %	35,14 %	26,62 %	36,81 %	48,65 %	0,00 %
Eierandelsbrøk 31.12. (15)	34,54 %	34,54 %	42,07 %	41,59 %	47,33 %	47,33 %	46,36 %	46,36 %
Eierandelsbrøk 1.1. benyttet ved resultatfordeling (16)	34,54 %	34,54 %	38,74 %	42,07 %	42,91 %	47,33 %	47,33 %	46,36 %

Kommentarer/definisjoner:

1) Børskurs

2) Antall utstedte EKB (mill)
3) Børsverdi utstedte EKB (mill. kr)
4) Børsverdi sum EK
5) Utbytte per EKB avsatt
6) Direkte avkastning
7) Effektiv avkastning
8) Bokført egenkapital per EKB morbank
9) Bokført egenkapital per EKB konsern
10) Resultat per EKB morbank
11) Resultat per EKB konsern
12) P/E - Pris/Inntjening (konsern)
13) P/B - Pris/Bok (konsern)
14) Utdelingsforhold EKB (konsern)
15) Eierandelsbrøk 31.12.
16) Eierandelsbrøk 1.1. | Børskurs justert for emisjoner, fondsemisjoner, utbytteemisjoner og splitter
Øvrige nøkkeltall er justert med samme faktor som børskurs
Antall utstedte EK-bevis per 31.12. justert som for 1)
Børskurs * antall EKB
Børsverdi * antall EKB dividert med eierandelsbrøken
Avsatt utbytte justert som for 1)
Avsatt utbytte/kurs EKB per 31.12
(Kurs EKB 31.12. - kurs EKB 1.1. foregående år + utbetalt utbytte)/ Kurs EKB 1.1
Bokført egenkapital morbank * eierandelsbrøk/ antall EKB 31.12.
Bokført egenkapital konsern * eierandelsbrøk/ antall EKB 31.12.
Anualisert resultat etter skatt morbank * eierandelsbrøk 1.1./ antall EKB 31.12
Anualisert resultat etter skatt konsern * eierandelsbrøk 1.1./ antall EKB 31.12
Børskurs 31.12/resultat per EKB konsern
Børskurs 31.12/bokført verdi per EKB konsern
Utbytte per EKB/resultat per EKB (konsern)
EK-beviseiernes andel av morbankens egenkapital som er beregnet per 31.12.
EK-beviseiernes andel av morbankens egenkapital som er benyttet ved fordeling av resultat for året, dvs per 1.1. (evt. justert) |
|--|---|

Rapport 3. kvartal 2016 – konsern

(Tall i parentes er for samme periode 2015)

Hovedtrekk:

- Resultat før skatt: 1 199 mill kroner (918 mill kroner).
- Resultat etter skatt: 985 mill kroner (739 mill kroner).
- Egenkapitalavkastning etter skatt: 12,8 % (10,4 %).
 - Resultat per egenkapitalbevis: kr 4,55 (kr 3,48).
- Fortsatt god underliggende bankdrift.
- Netto inntekter på finansielle eiendeler på 393 mill kroner (203 mill kroner).
- Kostnadsprosent 41,2 % (49,6 %), reduserte kostnader sammenlignet med forrige kvartal.
- Utlånstap 149 mill kroner (148 mill kroner).
- Utlånsvekst siste 12 måneder 6,7 % (4,7 %) inklusive formidlingslån.
 - Personmarkedet 8,3 % (6,5 %).
 - Bedriftsmarkedet 2,8 % (0,4 %).
 - Annualisert utlånsvekst 3. kvartal isolert sett 6,8 %: Personmarked 10,0 %, bedriftsmarked 6,2 %
- Innskuddsvekst siste 12 måneder 11,7 % (4,6 %).
 - Personmarkedet 6,5 % (8,4 %).
 - Bedriftsmarkedet 6,2 % (2,7 %).
 - Offentlig sektor 48,7 % (1,4%).
- Innskuddsdekning 77,8 % (76,1 %).
- Ren kjernekapitaldekning konsern 15,1 % (13,5 %). Konsernets kapitalmål på 14,5 % ren kjernekapitaldekning er med dette oppnådd.

Makroøkonomisk utvikling

Verdensøkonomien er i moderat vekst, og Norges Bank forventer en vekst for norske handelspartnerne på 2,1 % i 2016, ned fra 2,3 % i 2015. Norsk økonomi er fortsatt preget av lav oljepris og lave investeringer innen petroleumssektoren. Veksten i norsk fastlandsøkonomi er svak, men tiltakende. Det er den senere tiden kommet tall som tyder på at arbeidsledigheten har nådd bunnen, og det er nå en gryende optimisme om at konjunktorene er på tur opp igjen. BNP for Fastlands-Norge steg med 0,3 % prosent i 1. kvartal, og 0,4 % i 2. kvartal. Norges Bank venter at veksten fremover vil holde seg på omtrent samme nivå som for 2. kvartal, noe som tilsier en årsvekst på om lag 1,5 %. Både pengepolitikken og finanspolitikken er ekspansiv for å understøtte omstillingen i norsk næringsliv.

Det går fortsatt bra i nordnorsk økonomi. Arbeidsledigheten er stabilt lav, og per september var 2,4 % registrert helt ledige. Det er fortsatt god fart i boligmarkedet, men veksten i boligprisene har gradvis flatet ut. Hittil i 2016 har boligprisene steget svakere i Nord-Norge enn i landet for øvrig. Per utgangen av september hadde boligprisene steget med 5,0 % i Tromsø og 6,8 % i Bodø, mens landet under ett hadde en økning på 9,1 %.

Det at veksten i nordnorsk økonomi har holdt seg godt oppe skyldes særlig to forhold; en svak krone som har bidratt til en styrking av eksportnæringene i Nord-Norge, og at landsdelen i mindre grad er avhengig av oljesektoren. Verdien av sjømateksporten økte med 25 % per august 2016 sammenlignet med samme periode i fjor. Den største økningen skyldes høyere laksepriser, men også hvitfisknæringen, en næring som er spesielt viktig for Nord-Norge, opplever en betydelig vekst. Reiselivet i landsdelen har hatt en svært positiv utvikling målt ved utenlandske gjestedøgn, hvor 12 måneders-veksten ved utgangen av august var på 12,3 %. Veksten i bygg og anleggsektoren har avtatt noe, men er fortsatt på et høyt nivå.

Nordnorske husholdninger har solid økonomi. Vedvarende lav arbeidsledighet og lave renter har gitt god vekst i privat sparing, samtidig som veksten i privat forbruk har vært god. Omsetningen i varehandelen i landsdelen steg med 3,5 % i årets første fire måneder, en vekst som er høyere enn i landet for øvrig.

De makroøkonomiske utsiktene for Nord-Norge er fortsatt bedre enn for landet som helhet. Den største risikoen er knyttet til valutakursen. Kronen har den siste tiden styrket seg en del, og en ytterligere styrking av kronen vil isolert sett påvirke landsdelens eksportnæringer negativt. På den annen side er det generelt gode priser for fisk på verdensmarkedet. Det synes også som om nedgangen i norsk økonomi har stanset opp, og en mulig høyere vekst fremover vil også gi positive impulser for Nord-Norge.

Samlet sett vurderer banken vekstutsiktene for nordnorsk økonomi som moderate. Prognosen i Konjunkturbarometeret for Nord-Norge tilsier en vekst i økonomien på 2 % i 2016 mot Norges Banks anslag på 1,5 % for landet som helhet.

Resultatutvikling

Regnskapet per 3. kvartal 2016 viser et driftsresultat før skatt på 1 199 mill kroner (918 mill kroner). Den underliggende bankdriften før tap er fortsatt god og forbedret med et resultat på 955 mill kroner sammenlignet med 853 mill kroner (før tap og omstillingskostnader) samme periode i fjor.

Konsernets egenkapitalavkastning etter skatt per 30.09.16 er 12,8 % (10,4 %). Resultat per egenkapitalbevis er 4,55 kroner (3,48 kroner).

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter per 30.09.16 er 1 210 mill kroner (1 122 mill kroner).

I forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK) utgjør netto renteinntekter 1,82 % (1,79 %).

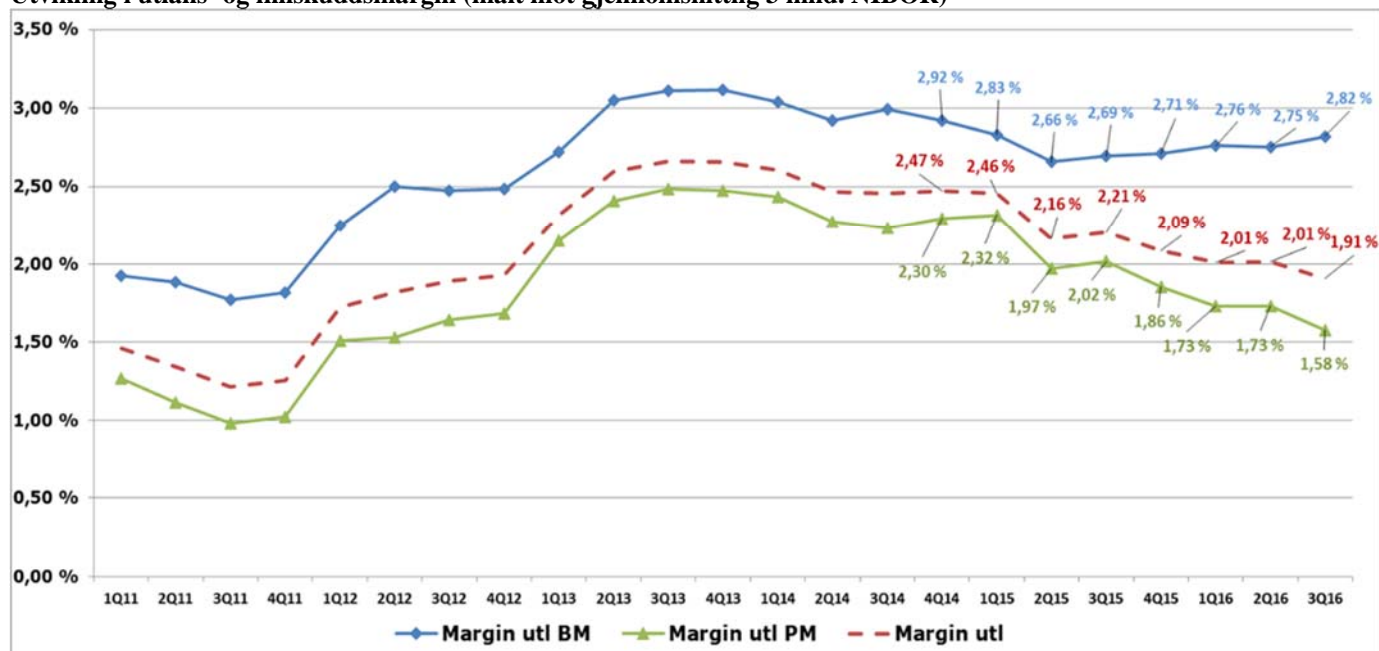
Inntekter fra den overførte utlånsporteføljen til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt føres som provisjonsinntekter. Per 3. kvartal 2016 utgjør disse provisjonsinntektene 137 mill kroner. Tilsvarende tall for samme periode i 2015 var 203 mill kroner. Netto renteinntekter inklusive ovennevnte provisjonsinntekter viser en økning på 22 mill kroner sammenlignet per 3. kvartal 2015.

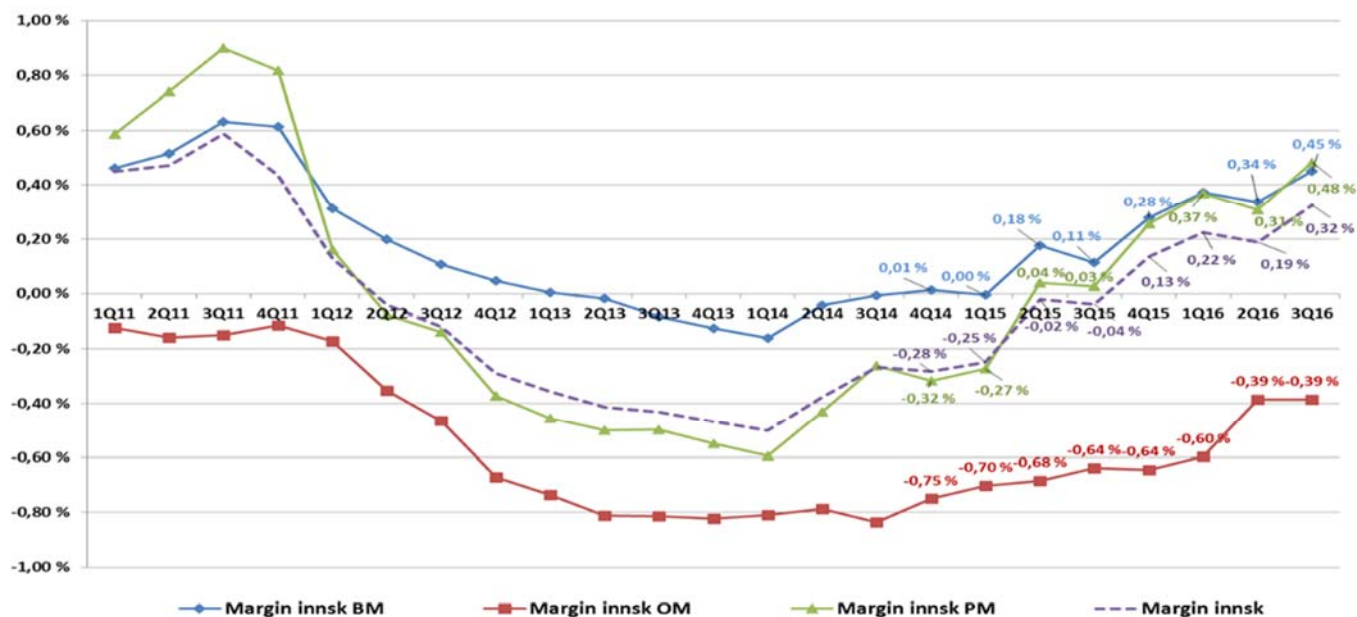
Ved utgangen av 3. kvartal 2016 er det overført boliglån til SpareBank1 Boligkreditt på 25 mrd kroner (24 mrd kroner). Det er per 30.09.16 ikke overført lån til SpareBank 1 Næringskreditt (0 mill kroner).

Sammenlignet med 2. kvartal 2016, har netto renteinntekter inklusive provisjonsinntekter fra overført utlånsportefølje og eksklusive sikringsfondsavgift, utviklet seg slik:

Beløp i mill kroner	3. kv.16	endring	2. kv.16
Netto renteinnt. inkl. provisjon fra formidlingslån	465	+17	448
Utlåns- og innskuddsvolum		+ 11	
Utlåns- og innskuddsmarginer		-5	
Andre effekter		+11	

Utvikling i utlåns- og innskuddsmargin (målt mot gjennomsnittlig 3 mnd. NIBOR)

Norges Bank holdt som ventet styringsrenten uendret på rentemøtet 22. september og signaliserte at styringsrenten mest sannsynlig blir liggende på dagens nivå framover. Sammenlignet med 2. kvartal er bankens gjennomsnittlige innlånskostnad fra kapitalmarkedet økt i 3. kvartal 2016. Forutsatt konstante forhold i kapitalmarkedet forventes bankens gjennomsnittlige innlånskostnad å øke noe også i 4. kvartal.

Netto provisjons- og andre inntekter

Netto provisjons- og andre inntekter utgjør 690 mill kroner per 3. kvartal 2016 (711 mill kroner).

Beløp i mill kroner	30.09.16	Endring	30.09.15
Netto provisjons- og andre inntekter	690	-21	711
Endring i provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt	137	- 47	203
Endring i øvrige provisjons- og andre inntekter	553	+ 31	508

I 2. kvartal 2016 solgte SpareBank 1 Nord-Norge et bankbygg i Tromsø og bokførte i denne forbindelse en gevinst på 18 mill kroner under andre inntekter.

Inntekter på finansielle investeringer

Samlede netto inntekter på finansielle investeringer per 3. kvartal 2016 utgjør 393 mill kroner (203 mill kroner).

Disse har utviklet seg som følger:

Beløp i mill kroner	30.09.16	Endring	30.09.15
Netto inntekter fra finansielle investeringer	393	+190	203
Resultat fra SpareBank 1 Gruppen	215	+32	183
Resultat SpareBank 1 Boligkreditt	4	-50	54
Resultat BN Bank	56	+34	22
Resultat SpareBank 1 Næringskreditt	12	-2	14
Resultat SpareBank 1 Kredittkort	20	+5	15
Resultat SpareBank 1 Markets	0	-14	14
Resultat SpareBank 1 Mobilbank	-17	-17	0
Aksjeutbytte	73	+65	8
Netto verdiendring aksjer	-35	-1	-34

Netto verdiendring obligasjoner, valuta og finansielle derivater	70	+143	-73
Netto verdiendring utlån til virkelig verdi inkl. sikring	-5	-5	-0

Resultatandel felleskontrollerte virksomheter

SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 Gruppens resultat etter skatt per 3. kvartal 2016 utgjør 1 099 mill kroner (939 mill kroner). I konsernet SpareBank 1 Nord-Norge er 19,5 % andel av resultatet innarbeidet med 215 mill kroner (183 mill kroner). SpareBank 1 Livsforsikring og SpareBank 1 Skadeforsikring er de vesentligste bidragsyterne til resultatet i SpareBank 1 Gruppen

Etter styrets vurdering foreligger det betydelige merverdier i konsernets balanseførte verdi av SpareBank 1 Gruppen.

SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt

SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt er opprettet av bankene i SpareBank 1-alliansen for å dra nytte av kapitalmarkedsinnlån ved bruk av obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene overfører lån med svært god sikkerhet til dette selskapet. Dette gir reduserte innlånskostnader og økt konkurransekraft for SpareBank 1-bankene.

Bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt er nå på 14,45 %, og andel av resultatet i selskapet per 3. kvartal 2016 er 4 mill kroner (54 mill kroner).

SpareBank 1 Nord-Norges eierandel i SpareBank 1 Næringskreditt er nå 18,70 %, og andel av resultatet per 3. kvartal 2016 er 12 mill kroner (14 mill kroner).

BN Bank

SpareBank 1 Nord-Norge har en eierandel på 23,5 % i BN Bank per 30.09.16. Andel av resultatet per 3. kvartal 2016 er på 56 mill kroner (22 mill kroner). Nedbyggingen av virksomheten innenfor bedriftsmarkedet i BN Bank går så langt som planlagt.

Andre selskap

I tillegg til ovenstående selskaper, er eierandel i SpareBank 1 Kredittkort på 17,8 % innarbeidet med andel resultat per 3. kvartal 2016 på 20 mill kroner (15 mill kroner). Videre er det innarbeidet 19,7 % resultatandel fra selskapet SpareBank 1 Mobilbank med -17 mill kroner.

Konsernets aksjeportefølje

Konsernets aksjeportefølje per 30.09.16 utgjør 298 mill kroner (478 mill kroner). Det er per 3. kvartal 2016 kostnadsført netto tap/verdireduksjon på denne porteføljen med -35 mill kroner (-34 mill kroner), herav verdiendring på morbankens portefølje med +5 mill kroner (+10 mill kroner). I tråd med konsernets strategi om konsentrasjon om kjernevirksomheten, ble investeringen i investeringsselskapet Nord II avvirket i 2. kvartal 2016, og et realisert tap på 40 mill kroner i datterselskapet SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje ble bokført.

Den 2. november 2015 ble det offentliggjort en avtale mellom Visa Europe Ltd. (VE) og Visa Inc. der sistnevnte kjøper samtlige aksjer i Visa Europe Ltd. Visa Norge FLI (VN) er som gruppemedlem i Visa Europe også aksjonær i VE. Transaksjonen er tredelt og består av et kontantvederlag, konvertible preferanseaksjer og et betinget kontantvederlag som utbetales etter 3-4 år. Gjennomføringen av aksjesalget fant sted i 2. kvartal 2016 og oppgjøret av dette salget, 70 mill kroner, ble resultatført som utbytte. Det ble per 30.06.16 gjort et nytt estimat på restoppgjør i form av et fremtidig betinget vederlag (tre år), samt verdi på preferanseaksjer i Visa Inc. Dette utgjorde tilsammen 20 mill kroner som også ble resultatført som OCI og tilført egenkapitalen.

Sertifikater, obligasjoner, valuta og derivater

Konsernets beholdning av sertifikater og obligasjoner per 30.09.16 utgjør 10 734 mill kroner (11 262 mill kroner).

Samlede netto verdiendringer 3. kvartal 2016 på denne porteføljen utgjør 70 mill kroner (-73 mill kroner).

Datterselskap

(Beløp i hele tusen kroner)	Eierandel i %	Resultat før skatt	
		30.09.16	30.09.15
SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS	100	70 757	91 053
SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje AS	100	-44 013	-48 401
EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS	100	25 301	24 308
SpareBank 1 Forvaltning AS	100	1 732	1 703
SpareBank1 Regnskapshuset AS	100	11 361	6 865
Nord-Norge Eiendom IV AS	100	-1 018	-966
Alsgården AS	100	-1 486	859
Fredrik Langesgt 20 AS	100	543	1 830

Konsernets datterselskap har et samlet resultat før skatt ved utgangen av 3. kvartal 2016 på 63 mill kroner (74 mill kroner) som er fullt ut konsolidert i konsernregnskapet.

SpareBank 1 Finans Nord-Norge har et resultat før skatt på 70 mill kroner per 30.09.16 (91 mill kroner). Selskapet har en god inntjeningsbase og samlede inntekter hittil i år er på 144 mill kroner (137 mill kroner). Tap på leasing- og låneengasjement ble per 30.09.16 36 mill kroner (7 mill kroner). Økningen i tap skyldes tapsføring på et større enkeltengasjement i 2. kvartal 2016 – se også senere under avsnitt om netto tap og mislighold. Selskapet forvaltet ved kvartalskiftet leasingavtaler, forbrukslån og salgspantavtaler for til sammen 4 889 mill kroner (4 276 mill kroner), der leasingavtalene utgjør 2 600 mill kroner (2 268 mill kroner).

SpareBank 1 Nord Norge Portefølje har en portefølje av unoterte aksjeposter og investeringer i fond. Selskapet har et resultat før skatt per 30.09.16 på -44 mill kroner (-48 mill kroner). Etter salget av Nord II i 2. kvartal 2016 er gjenværende bokført verdi på selskapets beholdning av aksjer og ansvarlig lån 41 mill kroner.

EiendomsMegler 1 Nord-Norge har et resultat før skatt per 30.09.16 på 25 mill kroner (25 mill kroner). Antall omsatte enheter hittil i 2016 er 2 396 (2 111), med samlet provisjonsomsetning på 99 mill kroner (89 mill kroner).

SpareBank 1 Nord-Norge Forvaltning har et resultat før skatt på 1,7 mill kroner per 30.09.16 (1,7 mill kroner).

SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge har et resultatbidrag før skatt på 11,3 mill kroner per 30.09.16 (6,8 mill kroner).

Driftskostnader

Som en følge av økt digitalisering og endret kundeadferd, har SpareBank 1 Nord-Norge iverksatt en omstilling av virksomheten for å bedre konsernets lønnsomhet. Tiltak omfatter både økte inntekter, reduserte kostnader og økt kapitaleffektivitet. Arbeidet har gitt betydelige resultatforbedrende effekter. Konsernet har mål om at gjennomsnittlig årlig kostnadsøkning maksimalt skal være 0 %, eksklusive omstillingskostnader og eventuelle virksomhetsutvidelser. Sammenlignet med 2015 forventes negativ kostnadsvekst i 2016 og 2017, dog er det her ikke hensyntatt kostnadsøkning som følge av foreslått finansskatt. Innføring og eventuelt innretning av den foreslåtte finansskatten er ikke endelig fastsatt. En foreløpig vurdering tilknyttet foreløpig statsbudsjett tilsier en samlet årlig kostnadsøkning for konsernet på i størrelsesorden 30 mill kroner.

Eksklusive avsetning til omstillingskostnader i 2015 er kostnadene per utgangen av 3. kvartal 2016 35 mill kroner lavere enn per 3. kvartal 2015 (-3,5 %).

Ordinære driftskostnader per 30.09.16 utgjorde 945 mill kroner (1 010 mill kroner). Endringene i kostnadene sammenlignet med per 30.09.15 fordeler seg som følger:

<i>Beløp i mill kroner</i>	30.09.16	Endring	30.09.15
Driftskostnader	945	-65	1 010
Personalkostnader	494	-74	568
Adm.kostnader	270	+6	264
Avskrivninger	45	+3	42
Andre kostnader	136	0	136

I forhold til GFK utgjorde kostnadene per 3. kvartal 2016 1,42 % (1,61 %).

Konsernet har en kostnadsprosent på 41,2 % per 3. kvartal 2016 mot 49,6 % for samme periode i fjor.

Morbankens kostnader utgjorde 734 mill kroner i per 30.09.16 (799 mill kroner). Eksklusive avsetning til omstillingskostnader i 2015 er dette 35 mill kroner lavere enn per samme tidspunkt i fjor (-4,5 %).

Antall årsverk i konsernet var 752 ved utgangen av 3. kvartal 2016 (891), 3 færre enn per 2. kvartal 2016. Av reduksjonen sammenlignet med 2015 utgjør ansatte i bankens tidligere datterbank i Russland 59 årsverk. Antall årsverk i morbanken var ved utgangen av 3. kvartal 2016 538 (624), 7 færre enn per utgangen av 2. kvartal 2016.

Netto tap og mislighold

Konsernets netto tap ved utgangen av 3. kvartal 2016 utgjør 149 mill kroner (108 mill kroner). Dette fordeler seg med 17 mill kroner fra personmarkedet og 132 mill kroner fra bedriftsmarkedet, av dette er 36 mill kroner fra datterselskapet SNN Finans. Tapsnivået hittil i 2016 vurderes som moderat, herav er det foretatt ytterligere oppbygging av gruppevisse tapsavsetninger.

Brutto misligholdte og tapsutsatte engasjement per 30.09.16 utgjør 637 mill kroner (648 mill kroner), 0,68 % av brutto utlån inkl. formidlingslån (0,81 %).

Konsernets samlede individuelle tapsnedskrivninger per 30.09.16 er 221 mill kroner (343 mill kroner), herav 62 mill kroner (84 mill kroner) på kredittinstitusjoner. Avsetningene er økt med 16 mill kroner siste kvartal.

Gruppevisse nedskrivninger per 30.09.16 er 324 mill kroner (235 mill kroner), og er økt med 35 mill kroner fra forrige kvartal. Gruppevisse nedskrivninger utgjør per 30.09.16 0,47 % (0,37 %) av konsernets samlede brutto utlån, 0,34 % (0,26 %) av brutto utlån inklusive formidlingslån.

Eksponering i Russland består av lån mot Tavrichesky Bank på motverdien av om lag 106 mill kroner. Det er igangsatt innfordring av kravet. Netto eksponering på denne fordringen i konsernregnskapet etter gjenværende tapsavsetninger utgjør per 30.09.16 44 mill kroner.

Kvaliteten i bankens utlånsportefølje er etter styrets vurdering fortsatt god, og det arbeides godt med mislighold og tapsutsatte engasjement i konsernet. Det vil fortsatt være stort fokus på dette arbeidet i tiden fremover. Det generelle tapsnivået forventes å være fortsatt moderat den nærmeste tiden.

IFRS 9 Finansielle instrumenter

IASB (International Accounting Standards Board) publiserte den endelige versjonen av IFRS 9 *Finansielle instrumenter* i juli 2014 (International Financial reporting Standards). IFRS 9 skal erstatte eksisterende IAS 39 *Finansielle instrumenter – innregning og måling* (International Accounting Standards). IFRS 9 medfører endringer i forhold til dagens standard når det gjelder klassifisering og måling av finansielle instrumenter, nedskrivning av finansielle eiendeler og sikringsbøkføring. Standarden trer i kraft fra 1.1.18. Tidlig anvendelse er tillatt. Standarden er foreløpig ikke godkjent av EU. Med unntak for sikringsbøkføring skal standarden anvendes retrospektivt, men det er ikke pliktig å gi sammenligningstall. For sikringsbøkføring skal standarden anvendes prospektivt, med enkelte begrensede unntak.

Banken forventer å anvende standarden på det pliktige ikrafttredelsestidspunktet fra og med regnskapsåret 2018. I 2015 påbegynte banken en overordnet vurdering av virkningen av standarden. Dette arbeidet pågår fortsatt. Bankens forventer ikke vesentlige effekter på balanse eller egenkapital som følge av den nye standarden, med

unntak av effekten av å anvende standardens bestemmelser for nedskrivning av utlån. Nye prinsipper for nedskrivning vil kunne gi høyere tapsavsetninger.

Skatt

Konsernets skattekostnad ved utgangen av 3. kvartal 2016 er estimert til 214 mill kroner (180 mill kroner). I morbankens regnskap er grunnlaget for skatt redusert med permanente forskjeller samt effekter av fritaksmodellen.

Forvaltningskapital

Konsernets forvaltningskapital er på 89 210 mill kroner (84 495) per 30.09.16. For de siste 12 månedene har forvaltningskapitalen økt med 5,6 %, tilsvarende 4 715 mill kroner.

Utlån

Per 30.09.16 er utlån på til sammen 25 mrd kroner (24 mrd kroner) overført til SpareBank1 Boligkreditt. Det er per 30.09.16 ikke overført utlån til SpareBank 1 Næringskreditt (0 mill kroner). Disse lånene fremkommer ikke som utlån i bankens balanse. Kommentarer som omhandler vekst i utlån inkluderer utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank1 Næringskreditt.

Konsernets brutto utlån til kunder inklusive formidlingslån er 93 792 mill kroner per 30.09.16. Sammenlignet med 30.09.15 representerer dette en økning på 6,7 %. Veksten fordeler seg med 8,3 % i personmarkedet, og 2,8 % i bedriftsmarkedet og offentlig sektor.

Andelen utlån til personmarkedet inklusive formidlingslån utgjør 73 % av totale utlån per 30.09.16 (72 %).

Konsernet har lav eksponering mot olje- og gass-sektoren. Samlet eksponering utgjør per 30.09.16 1 980 mill kroner, tilsvarende 2,1 % av brutto utlån (inklusive formidlingslån). Etter styrets vurdering er risikoen i denne del av porteføljen oversiktlig og håndterbar. Om lag 38 % av porteføljen består av engasjement til forsyningsbaser med svært lange kontrakter med solide aktører. Det er fortsatt utfordringer for supplyrederier med virksomhet innenfor PSV (supplyfartøy til plattform) og AHTS (fartøy for ankerhåndtering for - og tauing av - plattformer). Konsernets portefølje innenfor denne delsektoren har imidlertid god kontraktsdekning og kontantstrøm. Konsernets kunder innenfor industridelen av olje- og gasssektoren vil kunne påregne redusert omsetning og resultat som følge av en betydelig reduksjon i investeringer innen sektoren.

Bankens portefølje av utlån med fast rente i norske kroner utgjør per 30.09.16 7,2 mrd kroner (7,6 mrd kroner per 31.12.15). Denne porteføljen vurderes regnskapsmessig til virkelig verdi. Endringer i rentenivå og kredittpåslag kan medføre endringer i vurderingen av virkelig verdi. Det vises også til nærmere omtale i kvartalsregnskapets note 16.

Ved nye utlån legges det i særlig grad vekt på betalingsevne og tilfredsstillende sikkerhetsdekning for å holde kredittrisikoen på et akseptabelt nivå.

Likviditet

Innskudd fra kunder er bankens viktigste finansieringskilde. Innskuddsdekningen (eksklusive formidlingslån) var ved utgangen av 3. kvartal 2016 77,8 % (76,1 %). Foruten ansvarlig kapital og kundeinnskudd representerer langsiktige innlån fra kapitalmarkedet i hovedsak bankens øvrige finansiering. Bankens tilgang på likviditet og nøkkeltall for likviditet er tilfredsstillende. Det er et mål for banken å holde likviditetsrisikoen på et lavt nivå. LCR per 30.09.16 er beregnet til 96 % (127 %).

Konsernet har innskudd fra kunder på 53 637 mill kroner per 30.09.16. Økningen siste 12 måneder er på 5 600 mill kroner eller 11,7 % (5,0 %). Økningen i innskudd fordeler seg med 6,5 % i personmarkedet, 6,2 % i bedriftsmarkedet. Innskudd fra offentlig sektor viser en økning på hele 48,7 %, dette skyldes i hovedsak en ny større kunde innenfor sektoren.

SpareBank 1 Nord-Norge har under etablering et 100 % eiet boligkredittforetak. Dette foretaket vil være et supplement til SpareBank 1 Boligkreditt, som fortsatt vil være alliansebankenes hovedverktøy for låneopptak gjennom obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Banken vil kunne selge lån til det nye boligkredittselskapet som ligger utenfor kriteriene for salg av lån til SpareBank 1 Boligkreditt, herunder fastrentelån. I tillegg vil opprettelsen av et 100 % eiet boligkredittforetak eliminere problemstillingen rundt forskrift om store engasjement som regulerer maksimalt mellomværende mellom SpareBank 1 Nord-Norge og SpareBank 1 Boligkreditt.

Langsiktig rating hos ratingbyråene Moody's og Fitch er henholdsvis A1 og A.

Soliditet og kapitaldekning

Konsernet har ved utgangen av 3. kvartal 2016 en ren kjernekapitaldekning inklusive resultatandel på 15,1 % (13,5 %). Konsernets kjernekapitaldekning er på 15,6 % (14,2 %)), og totalkapitaldekningen er 17,7 % (16,3 %).

Konsernet benytter proporsjonal konsolidering i kapitaldekningsrapporteringen av eierandelene i SpareBank 1 Boligkreditt, SpareBank 1 Næringskreditt og BN Bank.

Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) inklusive resultatandel er per 30.09.16 beregnet til 6,6 % (6,1 %).

SpareBank 1 Nord-Norge mottok i juni 2016 Finanstilsynets foreløpige vurdering av konsernets kapitalbehov. Denne vurderingen konkluderer med et pilar-2 krav på 1,5 % av risikovektet balanse. Finanstilsynets vurderinger samsvarer i all hovedsak med bankens egne kapitalvurderinger, og endelig pilar-2 krav forventes fastsatt av Finanstilsynet i løpet av høsten 2016.

Konsernets regulatoriske minimumskrav til ren kjernekapitaldekning vil hensyntatt forventet pilar 2-krav være 13,0 % pr 30.09.16.

SpareBank 1 Nord-Norge har et mål om til enhver tid å være ubestridt solid, og skal tilfredsstillende de myndighets-pålagte minstekrav til kapitaldekning. Konsernet har et langsiktig mål for ren kjernekapitaldekning på 14,5 % som er oppnådd per 30.9.16.

Nye rammebetingelser - Uvektet kapitalandel (Leverage ratio)

Finanstilsynet har i brev av 31.03.16, på forespørsel fra Finansdepartementet, utarbeidet forslag til høringsnotat og forskriftsregler om uvektet kapitalandel. Finanstilsynet konkluderer med at innføringsplanen i CRR/CRD IV bør følges, og at uvektet kapitalandel følges opp via pilar 2- vurderingene av foretakene fram til 2018. I høringsnotatet foreslår Finanstilsynet et minstekrav på 6 % for banker og bankkonsern, samt for finanskonsern med unntak av forsikringsdominerte foretak.

Bankens egenkapitalbevisiere

Morbankens eierandelskapital utgjør 1 807 mill kroner per 30.09.16. Antall egenkapitalbevis per 30.09.16 var 100 398 016 à kr 18,- fullt innbetalt.

Eierandelsbrøken per 01.01.16 er 46,36 %. Antall egenkapitalbevisiere per 30.09.16 er 7 589 (7 676), herav 34 % fra Nord-Norge. Nordnorske egenkapitalbevisiere andel av samlet eierandelskapital er 19 % (18 %). Oversikt over bankens 20 største egenkapitalbevisiere fremgår av kvartalsregnskapets noteopplysninger.

Markedskursen på bankens EK-bevis var per 30.09.16 41,40 kroner (36,20 kroner). Basert på denne kursen var markedsverdien av bankens egenkapital 8 966 mill kroner (7 679 mill kroner). Resultat per EK-bevis (konsern) var på 4,55 kroner (3,48 kroner). Pris/Inntjening ble 9,10 (7,92) og Pris/Bok 0,84 (0,92) per 30.09.16 (begge tall for konsern).

Banken legger vekt på å ha en eiervennlig utbyttepolitikk og tilpasningen til 50 % utbyttegrad fortsetter. For regnskapsåret 2015 var utbyttegraden til bankens EK-bevisiere 48,7 %, dette etter at en høyere utbyttegrad til EK-bevisierne sammenlignet med utbyttegraden til den samfunnsdel av kapitalen ble vedtatt.

Avsluttende kommentarer - utsiktene fremover

Det går fortsatt bra i nordnorsk økonomi, og banken vurderer vekstutsiktene som moderate. Det er knyttet risiko til valutakursen hvor en fortsatt svak krone har betydning for nordnorske eksportnæringer. Prognosen i Konjunkturbarometeret for Nord-Norge tilsier en vekst i økonomien på 2 % i 2016.

Konsernet har gjort betydelige strategiske grep de siste årene. Dette inkluderer

- Betydelig oppbygging av egenkapital og soliditet; nær dobling av konsernets egenkapital de siste 6 år. Konsernets målsatte soliditet er oppnådd.
- Rendyrking av kjernevirksomheten er nær slutført;
 - SNN Invest er avvirket
 - Investeringsfondet Nord II er solgt

- Nedtrapping av BM-virksomheten i BN Bank går som planlagt
- Virksomheten i Russland er solgt
- Bankens andel av Bank 1 Oslo solgt
- Et betydelig arbeide tilknyttet forbedring av konsernets lønnsomhet er gjennomført, herunder:
 - Tilpassing av bankens tilstedeværelse til kundens bruk av banktjenester. Konsernets tilgjengelighet er økt gjennom konsentrasjon om 16 finanssentre samtidig som antall filialer er redusert
 - Kostnadsreduserende tiltak, inkludert tilpassing til kundeadferd gjennom en betydelig frivillig nedbemanning
 - Tiltak knyttet til økt kapitaleffektivitet

Mens konsernets resultat for 2015 var preget av omstillingskostnader og nedskrivninger som følge av økte kredittpåslag i verdipapirmarkedet, viser konsernet god inntjening for årets første tre kvartaler. Dette gjelder også bankens kjernevirksomhet. Utsiktene for konsernet vurderes som tilfredsstillende.

Tromsø, 27. oktober 2016

Styret i SpareBank 1 Nord-Norge

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen
(leder)

Hans Tore Bjerkås
(nestleder)

Ingvild Myhre

Kjersti Terese Stormo

Greger Mannsverk

Bengt Olsen

Sonja Djønnne

Vivi Ann Pedersen
(ansattevalgt)

Jan-Frode Janson
(konsernsjef)

Resultatregnskap

Morbank

Konsern

(Beløp i mill kroner)

31.12.15	3.KV.15	3.KV.16	30.09.15	30.09.16		30.09.16	30.09.15	3.KV.16	3.KV.15	31.12.15
2 520	627	597	1 926	1 758	Renteinntekter	1 895	2 058	641	672	2 702
1 200	289	221	946	692	Rentekostnader	685	936	218	287	1 190
1 320	338	376	980	1 066	Netto renteinntekter	1 210	1 122	423	385	1 512
739	188	176	564	514	Provisjonsinntekter	658	691	228	231	908
72	21	20	55	58	Provisjonskostnader	63	56	22	21	75
15	3	3	10	29	Andre driftsinntekter	95	76	22	23	100
682	170	159	519	485	Netto provisjons- og andre inntekter	690	711	228	233	933
8	1	0	8	73	Utbytte	73	8	0	1	8
354	0	- 62	406	387	Inntekter av eierinteresser	290	301	94	75	399
- 114	- 81	63	- 88	70	Netto verdiendringer på finansielle eiendeler	30	- 106	63	- 84	- 158
248	- 80	1	326	530	Netto inntekter på finansielle investeringer	393	203	157	- 8	249
2 250	428	536	1 825	2 081	Sum inntekter	2 293	2 036	808	610	2 694
670	144	121	427	363	Personalkostnader	494	561	170	190	850
331	77	76	237	243	Administrasjonskostnader	270	264	84	84	368
48	13	12	36	37	Avskrivninger	45	42	15	14	56
129	33	31	99	91	Andre driftskostnader	136	143	47	48	187
1 178	267	240	799	734	Sum kostnader	945	1 010	316	336	1 461
1 072	161	296	1 026	1 347	Resultat før tap	1 348	1 026	492	274	1 233
216	37	59	104	113	Tap	149	108	61	40	200
856	124	237	922	1 234	Resultat før skatt	1 199	918	431	234	1 033
126	33	64	142	188	Skatt	214	180	74	46	163
0	0	0	0	0	Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	0	0	0	0	5
					Minoritetsinteresser	0	- 1	0	2	- 7
730	91	173	780	1 046	Resultat etter skatt	985	739	357	186	872
					Resultat per egenkapitalbevis					
3,44	0,43	0,80	3,68	4,83	Resultat per egenkapitalbevis	4,55	3,48	1,65	0,88	4,11
3,44	0,43	0,80	3,68	4,83	Utvannet resultat per egenkapitalbevis	4,55	3,48	1,65	0,88	4,11

Utvidet resultatregnskap

730	91	173	780	1.046	Resultat etter skatt	985	738	357	188	865
0	0	0	0	0	Omregningsdifferanser	0	0	0	-1	0
0	0	0	0	0	Verdiregulering av eiendom, anlegg og utstyr	0	-10	0	0	-10
8	1	2	6	6	Effektiv del av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring	6	6	2	1	8
0	0	0	0	0	Netto endring i virkelig verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet	-28	35	2	5	34
80	0	0	0	0	Netto endring i virkelig verdi finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	-60	0	0	0	80
0	0	0	0	0	Omklassifiseringsjusteringer	0	0	0	0	30
61	0	0	0	0	Aktuarielle gevinster/tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger	0	0	0	0	58
-18	-1	-1	-2	-2	Skatt på utvidede resultatposter	-2	-2	-1	-1	-17
131	0	1	4	4	Netto utvidede resultatposter	-84	29	3	4	183
861	91	174	784	1.050	Periodens totalresultat	901	767	360	192	1.048
					Majoritetsandel av periodens totalresultat	901	767	901	767	-7
					Minoritetsandel av periodens totalresultat	0	0	0	0	1.055
					Totalresultat per egenkapitalbevis					
4,06	0,43	0,80	3,70	4,85	Totalresultat per egenkapitalbevis	4,16	3,62	1,66	0,91	4,94
4,06	0,43	0,80	3,70	4,85	Utvannet totalresultat per egenkapitalbevis	4,16	3,62	1,66	0,91	4,94
					Skatt på utvidede resultatposter:					
-2	-1	0	-2	0	Effektiv del av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring	0	-2	0	-1	-2
-16	0	0	0	0	Aktuarielle gevinster/tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger	0	0	0	0	-15
-18	-1	-1	-2	-2	Skatt på utvidede resultatposter	-2	-2	-1	-1	-17

Balanse

Morbank

Konsern

(Beløp i mill kroner)

31.12.15	30.09.15	30.09.16		30.09.16	30.09.15	31.12.15
			Eiendeler			
274	485	520	Kontanter og fordringer på sentralbanker	520	530	274
5 683	5 620	5 779	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 878	1 950	2 124
59 487	58 687	63 737	Netto utlån til og fordringer på kunder	68 422	62 879	63 637
388	286	278	Aksjer	298	478	569
11 178	11 262	10 734	Sertifikater og obligasjoner	10 734	11 262	11 178
1 946	1 900	1 544	Finansielle derivater	1 544	1 900	1 946
626	678	705	Investering i konsernselskaper	0	0	0
2 836	2 742	2 826	Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	4 469	4 233	4 424
443	439	360	Eiendom, anlegg og utstyr	488	551	553
0	0	0	Virksomhet holdt for salg	28	35	28
0	0	0	Goodwill og immatrielle eiendeler	56	51	51
522	511	637	Andre eiendeler	773	626	619
83 383	82 610	87 120	Sum eiendeler	89 210	84 495	85 403
			Gjeld			
1 829	1 259	1 209	Gjeld til kredittinstitusjoner	1 198	1 247	1 816
48 115	48 039	53 665	Innskudd fra kunder	53 637	48 037	48 087
21 470	21 531	19 487	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	19 487	21 531	21 470
1 525	1 402	1 219	Finansielle derivater	1 219	1 402	1 525
750	726	1 114	Annen gjeld	1 373	953	956
0	0	0	Virksomhet holdt for salg	0	0	0
146	185	146	Utsatt skatt	235	261	238
1 350	1 350	1 350	Ansvarlig lånekapital	1 350	1 350	1 350
75 185	74 492	78 190	Sum gjeld	78 499	74 781	75 442
			Egenkapital			
1 807	1 807	1 807	Eierandelskapital	1 807	1 807	1 807
0	0	0	Egenbeholdning eierandelskapital	0	0	0
843	843	843	Overkursfond	843	843	843
1 179	832	984	Utjevningsfond	984	832	1 179
4 074	3 748	4 075	Sparebankens fond	4 075	3 748	4 074
180	120	120	Gavefond	120	120	180
80	0	20	Fond for urealiserte gevister	20	- 30	80
35	- 12	35	Annen egenkapital	1 877	1 631	1 798
0	780	1 046	Resultat etter skatt	985	739	0
			Minoritetsinteresser	0	24	0
8 198	8 118	8 930	Sum egenkapital	10 711	9 714	9 961
83 383	82 610	87 120	Sum gjeld og egenkapital	89 210	84 495	85 403

Endringer i egenkapitalen

(Beløp i mill kroner)	Eierandels- kapital	Egenbeholdning eierandelskapital	Overkurs- fond	Utjevnings- fond	Sparebanke ns fond	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Periodens resultat	Sum majoritets- interesser	Minoritets- interesser	Sum egenkapital
Konsern												
Egenkapital per 01.01.15	1 807		843	776	3 565	163	- 2	1 327		8 479	23	8 502
Totalresultat for perioden												
Periodens resultat				352	179	212		353		1 096	- 1	1 095
<i>Utvidede resultatposter:</i>												
Omregningsdifferanser							- 28			- 28	- 7	- 35
Netto endring i virkelig verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet								- 8		- 8		- 8
Effektiv del av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring				2	2					4		4
Aktuarielle gevinster/tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger								- 85		- 85		- 85
Skatt på utvidede resultatposter					- 1			23		22		22
Sum utvidede resultatposter				2	1		- 28	- 70		- 95	- 7	- 102
Totalresultat for perioden				354	180	212	- 28	283		1 001	- 8	993
Transaksjoner med eierne												
Emisjon												
Avsatt utbytte				- 191						- 191		- 191
Tilbakeført utbytte				191						191		191
Utbetalt utbytte				- 110						- 110		- 110
Andre føring mot EK								1		1		1
Utbetalt fra gavefond						- 43				- 43		- 43
Sum transaksjoner med eierne				- 110		- 43		1		- 152		- 152
Egenkapital 31.12.2014	1 807	843	1 020	3 745	332	- 30	1 611			9 328	15	9 343
Egenkapital per 01.01.16	1 807		843	1 179	4 074	180	80	1 798		9 961		9 961
Totalresultat for perioden									985	985		985
Periodens resultat									985	985		985
Netto endring i virkelig verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet								- 28		- 28		- 28
Effektiv del av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring				4	2					6		6
Netto endring i virkelig verdi finansielle eiendeler tilgjengelig for salg							- 60			- 60		- 60
Omklassifiseringsjusteringer												
Skatt på utvidede resultatposter				- 2						- 2		- 2
Sum utvidede resultatposter	0	0	2	2	0	- 60	- 28	0		- 84		- 84
Totalresultat for perioden	0	0	2	2	0	- 60	- 28	985	985	901		901
Transaksjoner med eierne												
Utbetalt utbytte				- 201						- 201		- 201
Andre føring mot EK				4	- 1			107		110		110
Utbetalt fra gavefond						- 60				- 60		- 60
Sum transaksjoner med eierne				- 197	- 1	- 60		107		- 151		- 151
Egenkapital 30.09.16	1 807	843	984	4 075	120	20	1 877	985	10 711			10 711

Eierbrøk

Morbank

(Beløp i mill kroner)

	(01.01.11)	(01.01.12)	(01.01.13)	(justert)				
	31.12.10	31.12.11	31.12.12	01.01.13	31.12.13	31.12.14	31.12.15	
Eierandelskapital	1 275	1 655	1 655	1 681	1 807	1 807	1 807	
Overkursfond	184	245	245	344	843	843	843	
Utjevningsfond	408	319	453	380	685	1 011	1 193	
Avsatt utbytte	- 103	- 93	- 76	0	0	- 191	- 201	
Andel fond for urealiserte gevinster	- 3	- 14	- 33	- 33	0	0	38	
A. Sum egenkapitalbeveiseernes kapital	1 761	2 112	2 244	2 372	3 335	3 470	3 680	
Sparebankens fond	2 811	2 902	3 107	3 081	3 593	3 954	4 096	
Avsatt til utdeling	- 154	- 107	- 30	0	0	- 212	- 60	
Gavefond	133	133	120	120	119	119	180	
Andel fond for urealiserte gevinster	- 5	- 20	- 45	- 45	0	0	42	
B. Sum samfunnsleid kapital	2 785	2 908	3 152	3 156	3 712	3 861	4 258	
Eierbrøk (A/(A+B))	38,74 %	42,07 %	41,59 %	42,91 %	47,33 %	47,33 %	46,36 %	

Kontantstrømanalyse

Morbank

Konsern

(Beløp i mill kroner)

31.12.15	30.09.15	30.09.16		30.09.16	30.09.15	31.12.15
856	922	1 234	Resultat før skatt	1 199	918	1 033
48	36	37	+ Ordinære avskrivninger	45	42	56
2	2	- 18	+ Nedskrivninger og gevinst/ tap anleggsmidler	- 18	2	2
216	104	113	+ Tap på utlån og garantier	149	108	200
126	142	188	- Skatt/Resultat virksomhet holdt for salg	214	180	163
403	403	261	- Utbytte/Utdelinger	261	403	403
593	519	917	Tilført fra årets drift	900	487	725
167	- 69	5	Endring diverse gjeld: + økning/ - nedgang	129	- 43	191
173	230	287	Endring diverse fordringer: - økning/ + nedgang	248	220	178
-2 703	-1 791	-4 363	Endring utlån til og fordringer på kunder: - økning/ + nedgang	-4 934	-2 010	-2 860
-1 605	-1 587	554	Endring kortsiktige verdipapirer: - økning/ + nedgang	715	-1 547	-1 554
2 379	2 303	5 550	Endring innskudd fra og gjeld til kunder: + økning/ - nedgang	5 550	2 274	2 351
- 935	-1 505	- 620	Endring gjeld til kredittinstitusjoner: + økning/ - nedgang	- 618	-1 511	- 942
-1 931	-1 900	2 330	A. Netto likviditetsendring fra virksomhet	1 990	-2 130	-1 911
- 47	- 11	- 28	- Investeringer i varige driftsmidler (inkl tilgang ved fusjon)	- 54	- 15	- 52
20	- 2	92	+ Salg av varige driftsmidler	92	14	37
- 154	- 112	- 69	Endring langsiktige verdipapirer: - økning/ + nedgang	- 45	- 11	- 237
- 181	- 125	- 5	B. Likviditetsendring fra investeringer	- 7	- 12	- 252
158	219	-1 983	Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer: + økning/ - nedgang	-1 983	217	156
0	0	0	Endring i eierandelskapital/ansvarlig lånekapital: + økning/ - nedgang	0	0	0
158	219	-1 983	C. Likviditetsendring fra finansiering	-1 983	217	156
-1 954	-1 806	342	A + B + C. Sum endring likvider	0	-1 925	-2 007
7 911	7 911	5 957	+ Likviditetsbeholdning ved periodens begynnelse	2 398	4 405	4 405
5 957	6 105	6 299	= Likviditetsbeholdning ved periodens slutt	2 398	2 480	2 398

Likviditetsbeholdningen er definert som kontanter, fordringer på sentralbanken og utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner.

Resultater fra konsernets kvartalsregnskaper

(Beløp i mill kroner)	3.KV.16	2.KV.16	1.KV.16	4.KV.15	3.KV.15	2.KV.15	1.KV.15	4.KV.14
Renteinntekter	641	631	623	644	672	682	704	755
Rentekostnader	218	230	237	254	287	314	335	377
Netto renteinntekter	423	401	386	390	385	368	369	378
Provisjonsinntekter	228	226	204	217	231	233	227	232
Provisjonskostnader	22	22	19	19	21	18	17	20
Andre driftsinntekter	22	45	28	24	23	24	29	25
Netto provisjons- og andre inntekter	228	249	213	222	233	239	239	237
Utbytte	0	73	0	0	1	7	0	0
Inntekter av eierinteresser	94	109	87	98	75	114	112	121
Netto verdiendringer på finansielle eiendeler	63	- 26	- 7	- 52	- 84	- 28	6	- 70
Netto inntekter på finansielle investeringer	157	156	80	46	- 8	93	118	51
Sum inntekter	808	806	679	658	610	700	726	666
Personalkostnader	170	161	163	289	190	182	189	190
Administrasjonskostnader	84	93	93	104	84	90	90	88
Avskrivninger	15	16	14	14	14	14	14	29
Andre driftskostnader	47	48	41	44	48	50	45	47
Sum kostnader	316	318	311	451	336	336	338	354
Resultat før tap	492	488	368	207	274	364	388	312
Tap	61	64	24	92	40	36	32	236
Resultat før skatt	431	424	344	115	234	328	356	76
Skatt	74	71	69	- 17	46	68	66	15
Minoritetsinteresser	0	0	0	- 6	2	- 1	- 2	0
Resultat etter skatt	357	353	275	133	186	261	292	34
Lønnsomhet								
Egenkapitalrentabilitet	13,56 %	13,82 %	10,98 %	5,16 %	7,82 %	11,09 %	12,49 %	1,46 %
Rentemargin	1,87 %	1,78 %	1,77 %	1,84 %	1,82 %	1,76 %	1,79 %	1,85 %
Kostnadsprosent	39,11 %	39,45 %	45,80 %	68,54 %	55,08 %	48,00 %	46,56 %	53,15 %
Balansetall								
Utlån til kunder	68 905	67 861	65 357	64 053	63 143	63 073	61 060	61 249
Utlånsvekst inkl.formidlingslån siste 12 mnd	6,7 %	5,9 %	5,2 %	4,0 %	4,7 %	5,6 %	4,8 %	5,5 %
Innskudd fra kunder	53 637	55 666	50 523	48 087	47 660	49 977	46 211	45 761
Innskuddsvekst siste 12 mnd	11,7 %	10,8 %	9,0 %	5,1 %	4,6 %	6,2 %	5,8 %	1,8 %
Innskuddsdekning	77,8 %	82,0 %	77,3 %	75,1 %	76,1 %	79,7 %	75,9 %	74,7 %
Innskuddsdekning inkl. formidlingslån	57,2 %	60,3 %	56,2 %	54,4 %	54,7 %	57,7 %	54,3 %	53,8 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	88 835	88 710	87 046	84 039	83 698	83 432	82 658	80 191
Forvaltningskapital	89 210	92 038	88 688	85 403	84 495	84 981	82 128	83 188
Tap og mislighold								
Tap på utlån i % av bto utlån inkl.formidlingslån	0,27 %	0,27 %	0,11 %	0,41 %	0,18 %	0,16 %	0,15 %	0,37 %
Misligholdte engasjementer i % av bto utlån inkl.formidlingslån	0,44 %	0,53 %	0,28 %	0,30 %	0,30 %	0,41 %	0,39 %	0,34 %
Tapsutsatte engasjementer i % av bto utlån inkl.formidlingslån	0,23 %	0,10 %	0,20 %	0,27 %	0,42 %	0,39 %	0,25 %	0,27 %
Nto.misligholdte og tapsutsatte eng. i % av bto utlån inkl.formidlingslån	0,50 %	0,48 %	0,36 %	0,39 %	0,44 %	0,53 %	0,41 %	0,41 %
Soliditet								
Kapitaldekning i %	17,7 %	17,1 %	16,9 %	17,2 %	16,3 %	16,1 %	16,1 %	15,6 %
Kjernekapital i %	15,6 %	15,0 %	14,9 %	15,1 %	14,2 %	14,1 %	14,0 %	13,6 %
Kjernekapital	10 361	9 360	9 130	9 110	8 462	8 464	8 344	8 439
Ansvarlig kapital	10 783	10 674	10 411	10 358	9 747	9 709	9 610	9 680
Beregningsgrunnlag	60 798	62 479	61 425	60 328	59 708	60 194	59 722	61 936

Noter

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Konsernets regnskap for 2016 er utarbeidet i samsvar med internasjonale standarder for finansiell rapportering godkjent av EU, herunder IAS 34 - Delårsrapportering. Konsernets regnskapsprinsipper og beregningsmetoder er i all vesentlighet uendret fra årsregnskapet for 2015. Kvartalregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2015.

I henhold til forskrift fra Finansdepartementet av 16. oktober 2008 er det gitt anledning til omklassifisering av verdipapirer i handelsportefølje fra kategorien "Virkelig verdi over resultatet" til kategoriene "Holde til forfall" og "Lån og fordringer". Konsernet besluttet å gjøre slik omklassifisering av store deler av den rentebærende portefølje holdt for omsetning fra 01.07.08. Framtidige målinger beregnes til amortisert kost, som medfører at tidligere nedskrivninger og renter blir amortisert og inntektsført som renteinntekter over gjenværende løpetid. Viser til egen note.

Kvartalsregnskapet er ikke revidert.

Det har vært en diskusjon etter innføring av standarden, om årets avgift til Bankenes Sikringsfond for 2016 skulle vært kostnadsføres i sin helhet 1. kvartal 2016. Avgiften til Bankenes Sikringsfond ilegges normalt på bakgrunn av gjennomsnittlig garanterte innskudd og gjennomsnittlig beregningsgrunnlag for tidligere kvartaler. Det er ikke regulert hvorvidt en utreden fra ordningen vil medføre tilbakebetaling av for mye innbetalt avgift. Praksis har vært en pro-rata belastning ved innmelding. Praksis og hensynet til likebehandling tilsier pro-rata også ved utmelding. Finansdepartementet vil beslutte dette ved enkeltvedtak. Dette har betydning for når avgiften skal innregnes i regnskapet. Finanstilsynet har i rundskrivet "Finanstilsynets kontroll med finansiell rapportering i 2015" 19.11.15 konkludert med at sikringsfondsavgiften må kostnadsføres i sin helhet første kvartal hvert år og forventer at bankene endrer praksis fra 1. kvartal 2016.

Finansdepartementet har bedt om at Finanstilsynet utarbeide utkast til forskriftsendringer om utmåling av avgift ved utreden fra sikringsordningen som kan gi bankene rett til refusjon av avgift for den del av det aktuelle året banken ikke er medlem av sikringsfondet. I påvente av endret forskrift har SpareBank 1 Nord-Norge i 2016 videreført tidligere praksis ved at avgiften periodiseres månedlig. Kostnaden for hele 2016 er beregnet til 38 mill kroner, mot 33,5 mill kroner i 2015. I 3. kvartal 2016 er det kostnadsført 9,3 mill kroner, mot 9,2 mill kroner i 3. kvartal 2015.

Note 2 - Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I fjorårets årsregnskap note 3 er det redegjort for vesentlige estimater og vurderingsposter.

Note 3 - Endring i konsernstruktur

Det har ikke vært noen endringer i konsernstrukturen 3. kvartal 2016.

Note 4 - Segmentinformasjon

Ledelsen har vurdert hvilke segmenter som er rapporterbare med utgangspunkt i distribusjonsform, produkter og kunder. Det primære rapporteringsformatet tar utgangspunkt i eiendelens risiko og avkastningsprofil, og er delt opp i privatmarked (PM), bedriftsmarked (BM), leasing og Markets. Utover denne inndelingen har ikke banken selskaper eller segmenter som er av vesentlig betydning. Banken opererer i all hovedsak i et geografisk avgrenset område og rapportering foretas samlet.

Konsern

(Beløp i mill kroner)

	PM	BM	Leasing	Markets	Ufordelt	30.09.16 Totalt
Netto renteinntekter	585	362	147	0	116	1 210
Netto provisjonsinntekter	282	16	0	0	297	595
Andre driftsinntekter	195	48	0	16	229	488
Driftskostnader	654	86	40	4	161	945
Resultat før tap	408	340	107	12	481	1 348
Tap på utlån og garantier	8	105	36	0	0	149
Resultat før skatt	400	235	71	12	481	1 199
Utlån til kunder	43 232	20 779	4 894	0	0	68 905
Individuell nedskrivning utlån	- 12	- 100	- 47	0	0	- 159
Gruppenedskrivning utlån	- 47	- 263	- 14	0	0	- 324
Andre eiendeler	0	2 901	45	0	17 842	20 788
Sum eiendeler per segment	43 173	23 317	4 878	0	17 842	89 210
Innskudd fra kunder	30 320	23 317	0	0	0	53 637
Annen gjeld og egenkapital	12 853	0	4 878	0	17 842	35 573
Sum egenkapital og gjeld per segment	43 173	23 317	4 878	0	17 842	89 210
						0 30.09.15
Netto renteinntekter	522	340	137	5	118	1 122
Netto provisjonsinntekter	354	17	0	0	264	635
Andre driftsinntekter	184	61	0	50	- 16	279
Driftskostnader	685	115	36	23	151	1 010
Resultat før tap	375	303	101	32	215	1 026
Tap på utlån og garantier	7	97	10	1	- 7	108
Resultat før skatt	368	206	91	31	222	918
Utlån til kunder	38 383	20 703	4 283	0	0	63 369
Individuell nedskrivning utlån	- 26	- 219	- 14	0	0	- 259
Gruppenedskrivning utlån	- 39	- 169	- 11	0	- 16	- 235
Andre eiendeler	0	0	42	0	21 578	21 620
Sum eiendeler per segment	38 319	20 315	4 300	0	21 562	84 495
Innskudd fra kunder	28 461	16 214	3 362	0	0	48 037
Annen gjeld og egenkapital	9 857	4 101	938	0	21 562	36 458
Sum egenkapital og gjeld per segment	38 318	20 315	4 300	0	21 562	84 495

Note 5 - Kapitaldekning

Det ble innført nye kapitaldekningsregler i Norge fra september 2014 - tilpasset EU's nye kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak (CRD IV/CRR) og innebærer at minstekrav til ren kjernekapitaldekning vil øke gradvis fram til 01.07.16.

SpareBank 1 Nord-Norge har fra 2015 fått tillatelse til bruk av avansert AIRB-metode (Advanced Internal Rating Based approach) for beregning av regulatorisk kapitalkrav for kredittrisiko for bedriftsmarkedet.

Med denne tillatelsen vil SpareBank 1 Nord-Norge bruke interne modeller også for tapsgrad i BM for å beregne nødvendig krav til kapitalbinding.

Gulvet er i CRD IV videreført til ut 2017. Finanstilsynet legger til grunn at gulvet videreføres i Norge som en nedre grense for beregningsgrunnlaget. Fra og med 2009 ble det tillatt en reduksjon av risikovektet beregningsgrunnlag med 20 prosent.

SpareBank 1 Nord-Norge har et mål om til enhver tid å være ubestridt solid, og skal tilfredsstillende de myndighetspålagte minstekrav til kapitaldekning. Konsernet har et mål om å ha en intern kapitalbuffer på minimum 0,5 prosentpoeng over myndighetspålagte minstekrav. Konsernets langsiktige mål for ren kjernekapitaldekning er for tiden på 14,5 %.

Morbank

Konsern

(Beløp i mill kroner)

31.12.15	30.09.15	30.09.16		30.09.16	30.09.15	31.12.15
1 807	1 807	1 807	Egenkapitalbeviskapital	1 807	1 807	1 807
0	0	0	- Egne Egenkapitalbevis	0	0	0
843	843	843	Overkursfond	843	843	843
1 179	832	984	Utjevningsfond	984	832	1 179
4 074	3 748	4 075	Sparebankens fond	4 075	3 748	4 074
180	120	120	Gavefond	120	120	180
80	0	20	Urealiserte gevinster på aksjer tilgjengelig for salg	20	- 30	80
35	- 12	35	Annen egenkapital	1 877	1 631	1 798
0	780	1 046	Periodens resultat	985	739	0
0	0	0	Minoritetsinteresser	0	24	0
8 198	8 118	8 930	Sum egenkapital	10 711	9 714	9 961
0	- 780	-1 046	Periodens resultat	- 985	- 738	0
			Kjernekapital			
- 260	0	0	Fradrag for avsatt utbytte	0	0	- 260
0	0	0	Justert kjernekapital fra konsoliderte finansinstitusjoner	5	- 3	- 48
0	0	0	Goodwill og immatrielle eiendeler	- 60	- 55	- 55
- 22	- 23	- 21	Justeringer knyttet til regulatoriske filtre	- 35	- 35	- 23
- 82	- 50	- 82	Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	- 84	- 50	- 82
- 95	- 163	0	Fradrag for forventet tap IRB utover regnskapsmessige avsetninger	- 118	- 317	- 309
0	0	0	50% fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	0	0	0
0	0	0	50% fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	0	0	0
0	0	0	50 % kapitaldekningsreserve	0	0	0
0	0	0	Fradrag for vesentlige eierandeler i selskaper i finansiell sektor	- 731	- 806	- 817
0	0	0	Fradrag for ikke-vesentlige eierandeler i selskaper i finansiell sektor	0	0	0
0	0	0	Fradrag for ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor med vesentlig eierandel	0	0	0
- 81	- 164	- 102	Fradrag for beholdning av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor med vesentlig eierandel utover unntaksgrensen på 10 %	0	0	0
7 658	6 938	7 679	Ren kjernekapital	8 703	7 710	8 367
500	500	500	Fondsobligasjon	803	758	756
0	0	0	Beholdning av egen fondsobligasjon	- 5	- 6	- 13
0	0	0	Beholdning av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor uten vesentlig eierandel , men som overskrider grensen etter beregningsforskriften § 18 (2) bokstav d)	0	0	0
8 158	7 438	8 179	Kjernekapital	9 501	8 462	9 110
			Tilleggskapital			
850	850	850	Tidsbegrenset ansvarlig kapital	1 366	1 345	1 341
0	0	14	50% fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	0	0	0
- 61	- 60	- 60	Fradrag for ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor med vesentlig eierandel	- 84	- 60	- 93
0	0	0	50% fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	0	0	0
0	0	0	50 % kapitaldekningsreserve	0	0	0
789	790	804	Tilleggskapital	1 282	1 285	1 248
8 947	8 228	8 983	Ansvarlig kapital	10 783	9 747	10 358
			Minimumskrav ansvarlig kapital			
717	699	757	Engasjement med spesialiserte foretak	757	841	850
125	111	100	Engasjement med øvrige foretak	100	166	165
406	444	341	Engasjement med SMB(små og mellomstore bedrifter)	348	487	413
855	897	894	Eiendomsengasjement med personer	1 180	1 172	1 215
39	4	35	Øvrige engasjement med personer	37	4	40
395	377	362	Egenkapitalposisjoner	14	12	12
2 537	2 531	2 489	Sum kredittrisiko	2 436	2 683	2 694
			Kredittrisiko standardmetoden			
716	714	674	Kredittrisiko standardmetoden	1 270	1 506	1 434
13	16	13	Gjeldsrisiko	13	16	12
3	3	3	Egenkapitalrisiko	3	18	18
0	0	0	Valutarisiko	0	0	0
274	274	294	Operasjonell risiko	296	283	283
22	18	24	CVA-tillegg (Credit Value Adjustmenet)	50	45	60
0	0	0	Overgangsordning	799	225	325
0	0	0	Fradrag i kapitalkravet	0	0	0
3 565	3 556	3 497	Minimumskrav ansvarlig kapital	4 867	4 777	4 827
44 557	44.452	43 697	Beregningsgrunnlag	60 798	59 708	60 328
			Kapitaldekning			
20,08 %	18,51 %	20,56 %	Kapitaldekning	17,74 %	16,32 %	17,17 %
18,31 %	16,73 %	18,72 %	herav kjernekapital	15,63 %	14,17 %	15,10 %
1,77 %	1,78 %	1,84 %	herav tilleggskapital	2,11 %	2,15 %	2,07 %
17,19 %	16,75 %	18,77 %	Ren kjernekapital - inkl andel av periodens resultat	15,12 %	13,53 %	13,87 %
8,71 %	8,37 %	9,12 %	Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage Ratio) inkl andel av periodens resultat	6,60 %	6,07 %	6,22 %

Note 6 - Misligholdte og tapsutsatte engasjement

(Beløp i mill kroner)

Morbank				Konsern		
31.12.15	30.09.15	30.09.16		30.09.16	30.09.15	31.12.15
387	382	356	Misligholdte engasjement	415	271	270
334	466	291	+ Øvrig tapsutsatte engasjement	222	377	245
721	848	647	+ Sum misligholdte og tapsutsatte engasjement	637	648	515
203	202	186	- Individuelle nedskrivninger misligholdte	84	94	69
125	151	75	- Individuelle nedskrivninger øvrige tapsutsatte	75	165	100
328	353	261	+ Sum individuelle nedskrivninger *	159	259	169
393	495	386	= Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement	478	389	346

Note 7 - Bokførte tap

31.12.15	30.09.15	30.09.16		30.09.16	30.09.15	31.12.15
55	80	- 67	+ Periodens endring i individuelle nedskrivninger	- 35	88	- 3
51	- 1	74	+ Periodens endring i gruppenedskr. og langtidsovervåkning	75	- 3	54
88	26	90	+ Konstaterte tap som det tidligere er avsatt individuelle nedskrivninger for	61	26	92
54	6	23	+ Konstaterte tap som det tidligere ikke er avsatt individuelle nedskrivninger for	55	6	64
32	7	7	- Inngang på tidligere nedskrevet utlån og garantier	7	9	7
216	104	113	= Periodens tapskostnader	149	108	200
	120		+ Øvrige tap		157	
216	224	113	= Sum tap	149	265	200

Note 8 - Tap fordelt på sektor og næring
(Beløp i mill kroner)

Morbank				Konsern		
31.12.15	30.09.15	30.09.16		30.09.16	30.09.15	31.12.15
0	0	0	Bergverksdrift og utvinning	0	0	0
31	12	- 6	Bygge- og anleggsvirksomhet	- 6	15	32
0	0	0	Bygging av skip og båter	0	0	0
0	0	0	El-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	0	0	0
- 11	- 1	14	Faglig og finansiell tjenesteyting	14	- 1	- 11
0	0	0	Finans og forsikring	0	0	0
- 4	1	8	Fiske og fangst	8	2	- 4
0	0	- 2	Fiskeoppdrett og klekkerier	- 2	0	0
2	- 4	11	Forretningsmessig tjenesteyting	41	- 3	2
0	0	0	Forsikring, verdipapirfond og andre finansielle foretak	0	0	0
0	0	0	Fylkeskommuner og kommuner	0	0	0
23	3	56	Industri	56	6	23
2	1	10	Informasjon og kommunikasjon	10	1	2
6	4	0	Jordbruk og tilknyttede tjenester	- 1	5	7
24	0	0	Næring utland	0	0	0
46	9	- 6	Omsetning og drift av fast eiendom	- 6	18	46
2	2	0	Overnatting- og serveringsvirksomhet	0	2	2
0	0	0	Skogbruk og tilknyttede tjenester	0	4	0
0	0	0	Statsforvaltningen og trygdeforvaltningen	0	0	0
0	0	0	Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	0	0	0
10	9	0	Tjenesteytende næringer ellers	0	9	10
3	- 1	- 1	Transport ellers og lagring	8	1	8
70	57	7	Utenriks sjøfart og rørtransport	7	57	70
3	3	3	Utvikling av byggeprosjekter	3	3	2
0	0	0	Utvinning av råolje og naturgass	0	0	0
0	0	0	Ufordelt	0	0	0
0	0	0	Vannforsyning, avløps- og renovasjonvirksomhet	0	0	0
1	2	0	Varehandel, reparasjon av motorvogner	0	2	1
12	14	6	Personmarked	22	13	19
220	111	116	Tap på utlån til kunder	153	134	209
4	7	6	Inngått på tidligere avskrevne tap	7	26	9
216	104	110	Netto tap	146	108	200
	120	3	Øvrige tap	3	157	0
216	224	113	Sum tap	149	265	200

Note 9 - Utlån fordelt på sektor og næring

(Beløp i mill kroner)

Morbank				Konsern		
31.12.15	30.09.15	30.09.16		30.09.16	30.09.15	31.12.15
28	38	23	Bergverksdrift og utvinning	47	73	61
689	752	516	Bygge- og anleggsvirksomhet	942	1 131	1 086
15	1	21	Bygging av skip og båter	23	3	17
687	648	729	El-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	733	651	691
703	717	685	Faglig og finansiell tjenesteyting	930	937	903
0	0	0	Finans og forsikring	0	0	0
2 248	2 375	2 666	Fiske og fangst	2 692	2 395	2 278
389	380	326	Fiskeoppdrett og klekkerier	630	649	665
319	319	324	Forretningsmessig tjenesteyting	726	735	710
923	769	882	Forsikring, verdipapirfond og andre finansielle foretak	594	569	713
243	303	223	Fylkeskommuner og kommuner	235	318	257
1 810	1 823	1 894	Industri	2 093	1 942	1 940
64	61	65	Informasjon og kommunikasjon	71	67	70
948	932	981	Jordbruk og tilknyttede tjenester	1 058	1 012	1 023
0	0	0	Næring utland	0	131	0
6 542	6 964	7 331	Omsetning og drift av fast eiendom	7 390	6 832	6 415
488	476	528	Overnatting- og serveringsvirksomhet	545	490	501
10	4	10	Skogbruk og tilknyttede tjenester	15	11	15
0	0	0	Statsforvaltningen og trygdeforvaltningen	0	0	0
0	0	0	Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	13	16	15
755	745	716	Tjenesteytende næringer ellers	792	821	837
3 164	3 177	3 144	Transport ellers og lagring	3 860	3 794	3 847
285	287	257	Utenriks sjøfart og rørtransport	257	289	287
943	880	772	Utvikling av byggeprosjekter	774	881	945
0	0	0	Utvinning av råolje og naturgass	0	0	0
0	0	0	Ufordelt	0	0	0
197	200	183	Vannforsyning, avløps- og renovasjonvirksomhet	267	278	271
770	771	734	Varehandel, reparasjon av motorvogner	986	959	983
37 776	36 577	41 248	Personmarked	43 182	38 233	39 470
53	53	50	Personmarked utland	50	155	53
37 830	36 630	41 298	Sum p-marked (innland og utland)	43 232	38 387	39 524
21 976	22 319	22 787	Sum næring	25 438	24 668	24 272
243	303	223	Sum offentlig	235	318	257
0	0	0	Påløpte renter	0	0	0
60 049	59 252	64 308	Sum brutto utlån til kunder	68 905	63 373	64 053
328	353	261	Individuelle tapsnedskrivninger	159	259	169
234	216	310	Gruppevise tapsnedskrivninger	324	235	247
59 487	58 683	63 737	Netto utlån til kunder	68 422	62 879	63 637

Note 10 - SpareBank 1 Boligkreditt

SpareBank 1 Nord-Norge har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt etablert en likviditetsfasilitet for SpareBank 1 Boligkreditt. Dette innebærer at bankene kommitterer seg til å kjøpe boligkredittobligasjoner begrenset til en samlet verdi av netto tolv måneders forfall i SpareBank 1 Boligkreditt. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken.

Banken har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. For mer informasjon om regnskapsmessige behandling av avtalene se note 2 og note 13 i årsregnskapet.

Note 11 - Investeringer i obligasjoner

Som følge av de ekstraordinære markedsforholdene ble deler av bankens omløpsportefølje illikvid i 2008. Etter endringer i de internasjonale regnskapsstandardene i oktober 2008, valgte konsernet å omklassifisere deler av obligasjonsporteføljen per 01.07.08 fra kategorien "Virkelig verdi med føring av verdiendringer over resultatregnskapet" til kategoriene "Holde til forfall" og "Lån og fordringer", da papirene ikke lenger ble forventet solgt før forfall.

I kategorien "Holde til forfall" er noterte papirer lagt, de unoterte som "Lån og fordringer." I kategoriene "Holde til forfall" og "Lån og fordringer" verdsettes papirene til amortisert kost. De tidligere foretatte nedskrivninger etter omklassifiseringen har blitt reversert over porteføljens gjenværende løpetid, og inntektsføres i tillegg til løpende kupongrenter under netto renteinntekter.

I perioden 01.01.16 til 30.06.16 ble det inntektsført 0,01 mill kroner. Totalt er det tidligere inntektsført 78,8 mill kroner i perioden 01.07.08-31.12.15. Dersom omklassifiseringen ikke hadde vært foretatt ville konsernet ha kostnadsført 212 mill kroner siste halvår 2008 som urealisert tap på grunn av økte kredittspreader. Det har vært gjennomført nedskrivning på grunn av varige verdifall i denne porteføljen per 31.12.15 med 89 mill kroner. Ingen ytterligere nedskrivninger i 2016.

Per 30.06.16 var det ingen papirer igjen av denne porteføljen.

<i>(Beløp i mill kroner)</i>	01.07.08	31.12.12	31.12.13	31.12.14	31.12.15	30.06.16
Holde til forfall						
Bokført verdi	3 109	355	111	108	87	0
Nominell verdi (pålydende)	3 182	366	115	111	88	0
Teoretisk markedsverdi	3 109	355	114	111	88	0
Lån og fordringer						
Bokført verdi	698	142	75	28	24	0
Nominell verdi (pålydende)	737	156	90	29	24	0
Teoretisk markedsverdi	698	134	74	26	23	0
Sum bokført verdi	3 807	497	186	136	111	0

Note 12 - Finansielle derivater

Morbank og konsern

(Beløp i mill kroner)

Renteinstrument:

Avtaler om bytte av rentebetingelser for et avtalt beløp over en avtalt periode.

Valutainstrument:

Avtaler om å kjøpe eller selge et gitt valutabeløp på en gitt dato frem i tid og til en forhåndsavtalt kurs.

Valutabytteavtaler:

Avtaler om å bytte valutabeløp til en forhåndsavtalt kurs og periode.

Rente- og valutabytteavtaler:

Avtaler om å bytte valuta- og rentebetingelser over en forhåndsavtalt periode og til et avtalt beløp.

Opsjoner:

Avtale hvor selger gir kjøper en rett, men ikke en plikt til enten å selge eller kjøpe et finansielt instrument eller valuta før eller på et bestemt tidspunkt og til en forhåndsavtalt pris.

SpareBank 1 Nord-Norge inngår sikringsforretninger med anerkjente norske og utenlandske banker for å redusere egen risiko.

Derivatforretninger er knyttet til ordinær bankvirksomhet og gjennomføres for å redusere risiko knyttet til bankens innlån i finansmarkedene, og for å avdekke og redusere risiko relatert til kunderettede aktiviteter. Kun sikringer knyttet til bankens innlånsvirksomhet defineres som "virkelig verdi sikring" i henhold til IFRS standard IAS 39. Øvrig sikring defineres som ordinær regnskapsmessig sikring.

	30.09.16	30.09.15	31.12.15
Virkelig verdi sikringer			
Netto resultatført tap knyttet til sikringsinstrumentene ved virkelig verdisikring		69	226
Total gevinst på sikringsobjekter knyttet til den sikrede risikoen		- 60	- 224
Sum virkelig verdi sikringer	0	9	2

Bankens hovedstyre har fastsatt rammer for maksimal risiko på bankens renteposisjoner. Det er etablert rutiner som sørger for at de fastsatte posisjoner holdes.

(Beløp i mill kroner)

	30.09.16			30.09.15			31.12.15		
	Kontrakt	Eiendeler	Gjeld	Kontrakt	Eiendeler	Gjeld	Kontrakt	Eiendeler	Gjeld
Til virkelig verdi over resultatet									
Valutainstrumenter									
Valutaterminer (forwards)	2 226	33	26	2 406	63	48	1 610	47	42
Valutabytteavtaler (swap)	13 469	221	175	3 671	242	136	2 256	272	208
Valutaopsjoner									
Sum ikke-standardiserte kontrakter	15 695	254	201	6 077	305	184	3 866	319	250
Standardiserte valutakontrakter (futures)									
Sum valutainstrumenter	15 695	254	201	6 077	305	184	3 866	319	250
Renteinstrumenter									
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross currency)	27 168	715	986	27 454	857	1 186	16 409	858	1 193
Korte rentebytteavtaler (FRA)									
Andre rentekontrakter	501	27	32	336	33	32	30	82	82
Sum ikke-standardiserte kontrakter	27 669	742	1 018	27 790	890	1 218	16 439	940	1 275
Standardiserte rentekontrakter (futures)									
Sum renteinstrumenter	27 669	742	1 018	27 790	890	1 218	16 439	940	1 275
Sikring av innlån									
Valutainstrumenter									
Valutaterminer (forwards)									
Valutabytteavtaler (swap)									
Sum ikke-standardiserte kontrakter									
Standardiserte valutakontrakter (futures)									
Sum valutainstrumenter									
Renteinstrumenter									
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross currency)	10 749	548		10 284	705		28 701	687	
Korte rentebytteavtaler (FRA)									
Andre rentekontrakter									
Sum ikke-standardiserte kontrakter	10 749	548		10 284	705		28 701	687	
Standardiserte rentekontrakter (futures)									
Sum renteinstrumenter	10 749	548		10 284	705		28 701	687	
Sum renteinstrumenter	38 418	1 290	1 018	38 074	1 595	1 218	45 140	1 627	1 275
Sum valutainstrumenter	15 695	254	201	6 077	305	184	3 866	319	250
Sum	54 113	1 544	1 219	44 151	1 900	1 402	49 006	1 946	1 525

Note 13 - Nettoføring av finansielle instrumenter og motregningsordninger knyttet til disse.

Finansielle derivater presenteres brutto i balansen. Som følge av inngåtte ISDA-avtaler med motparter vedrørende derivatforretninger oppnås motregningsrett dersom motparten misligholder kontantstrømmen.

Per 30.09.16 var netto eksponering som følger :

Kategori/motpart	Brutto beløp	Motregnet beløp	Netto beløp	Beløp som bare kan nettoføres ved konkurs eller mislighold	Netto kreditt eksponering
<i>(Beløp i mill kroner)</i>	A	B	C=A+B	D	E=C-D
Finansielle derivater eiendeler	20.215	19.878	337	0	337
Finansielle derivater gjeld	16.450	15.877	573	0	573

Note 14 - Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke er i stand til å overholde sine betalingsforpliktelser, og/eller risikoen for ikke å kunne finansiere ønsket vekst i eiendeler. SpareBank 1 Nord-Norge utarbeider årlig en likviditetsstrategi som blant annet tar for seg bankens likviditetsrisiko.

Konsernets likviditetsrisiko avdekkes, for utenom ved opptak av fremmedkapital, gjennom bankens likviditetsreserve/buffer.

Banken har et daglig og aktivt forhold til styringen av likviditetsrisikoen i konsernet. SpareBank 1 Nord-Norge skal til enhver tid overholde regulatoriske minimumsnivå til forsvarlig likviditetsstyring.

Gjennomsnittlig restløpetid på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer var 2,84 år per 30.09.16.

Det kortsiktige likviditetsrisikomålet, Liquidity Coverage Ratio (LCR) viste ved utgangen av kvartalet 96 % i norske kroner.

Note 15 Pensjoner

Konsernet SpareBank 1 Nord-Norge har to typer pensjonsavtaler for sine ansatte - ytelsesbasert og innskuddsbasert ordning. Ordningene er nærmere beskrevet i årsregnskapets note 25.

Periodens netto rentekostnad beregnes ved å anvende diskonteringsrenten for forpliktelsen i begynnelsen av perioden på netto forpliktelse. Netto rentekostnad består derfor av rente på forpliktelsen og avkastning på midlene, begge beregnet med diskonteringsrenten. Endringer i netto pensjonsforpliktelse som følge av premiebetaling og utbetaling av pensjon hensyntas. Forskjellen mellom faktisk avkastning på pensjonsmidlene og den resultatførte regnskapsføres fortløpende mot OCI.

For den ytelsesbaserte ordningen er følgende forutsetninger lagt til grunn:

Forutsetninger	30.09.16	30.09.15	31.12.15
Diskonteringsrente	2,70 %	2,30 %	2,70 %
Forventet avkastning på midlene	2,70 %	2,30 %	2,70 %
Fremtidig lønnsutvikling	2,25 %	2,50 %	2,25 %
G-regulering	2,25 %	2,50 %	2,25 %
Pensjonsregulering	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Arbeidsgiveravgift forpliktelse	14,10 %	14,10 %	14,10 %
Arbeidsgiveravgift kostnad	14,10 %	14,10 %	14,10 %
Frivillig avgang over 50 år	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Frivillig avgang inntil 50 år	0,00 %	2,00 %	0,00 %
Forventet AFP-uttak fra 62 år	90,00 %	60,00 %	90,00 %
Dødelighet, giftemåls sannsynlighet etc.	K2013BE IR2003	K2013BE IR2003	K2013BE IR2003

Konsern

Beløp i mill kroner

Netto pensjonsforpliktelse i balansen	30.09.16	30.09.15	31.12.15
Nåverdi av fremtidige pensjonsforpliktelser	796	829	796
Estimert verdi av pensjonsmidler	935	880	935
Netto pensjonsforpliktelse i fondsbaserte ordninger	-139	-51	-139
Ikke-innregnede estimatavvik (eventuelle actuarielle gevinster og tap)	0	0	0
Arbeidsgiveravgift	1	1	1
Netto pensjonsforpliktelse/-midler i balansen	-138	-50	-138

Periodens pensjonskostnad	3.KV.16	3.KV.15	2015
Ytelsesbasert pensjon opptjent i perioden	8	5	15
Rentekostnad på løpt pensjonsforpliktelse	10	8	15
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-10	-8	-20
Estimatavvik innregnet i perioden			
Effekter av endret pensjonsplan			
Netto ytelsesbasert pensjonskostnad uten arbeidsgiveravgift	8	5	10
Periodisert arbeidsgiveravgift	1	1	1
Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	9	6	11
Curtaillment/settlement			
Øvrig pensjonskostnad	14	20	18
Total pensjonskostnad inkludert arbeidsgiveravgift	23	26	29

Bevegelse i netto balanseført pensjonsforpliktelse	30.09.16	30.09.15	31.12.15
Netto pensjonsforpliktelse i balansen per 01.01	-141	-50	-50
Korrigerings mot egenkapital IB			-3
Korrigerings mot egenkapital UB			-55
Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	9		11
Curtaillment/settlement			
Utbetalt over drift	-9	-4	-4
Innbetalt pensjonspremie ytelsesbaserte ordninger	-30		-40
Netto pensjonsforpliktelse/-midler i balansen	-171	-54	-141
Øvrige pensjonsforpliktelser (førtidspensjonsavtale)	43	48	43
Netto total pensjonsforpliktelse	-128	-6	-98

Note 16 Klassifisering av finansielle instrumenter verdsatt til virkelig verdi

Finansielle instrumenter til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer.

Nivå 1 gjelder finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler og forpliktelser. På dette nivået inngår bl.a. børsnoterte aksjer, andeler, sertifikater og obligasjoner som omsettes i aktive markeder.

Nivå 2 består av instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder. På dette nivået inngår bl.a. instrumenter med prisnoteringer på Reuters eller Bloomberg.

Nivå 3 består av instrumenter som verdsettes på annen måte enn basert på observerbare markedsdata. Her inngår også instrumenter hvor kredittmarginer utgjør en vesentlig del av justeringen til markedsverdi.

Konsern

<i>(Beløp i mill kroner)</i>	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Eiendeler 30.09.16				
Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi (fastrentelån)			7 206	7 206
Aksjer	102		19	121
Obligasjoner	6 586	4 096		10 682
Finansielle derivater		1 604		1 604
Sum eiendeler	6 688	5 700	7 225	19 613

Forpliktelser 30.09.16				
Finansielle derivater		1 285		1 285
Sum forpliktelser		1 285		1 285

<i>Eiendeler 30.09.15</i>				
Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi (fastrentelån)			7 918	7 918
Aksjer	94		184	278
Obligasjoner	4 092	7 170		11 262
Finansielle derivater		1 900		1 900
Sum eiendeler	4 186	9 070	8 102	21 358

<i>Forpliktelser 30.09.15</i>				
Finansielle derivater		1 406		1 406
Sum forpliktelser	0	1 406	0	1 406

Endringer i instrumenter til virkelig verdi, nivå 3:	Finansielle eiendeler				Finansielle forpliktelser Finansielle derivater
	Fastrentelån	Aksjer	Obligasjoner	Finansielle derivater	
<i>(Beløp i mill kroner)</i>					
Balanseført verdi per 30.09.15	7 918	184			0
Netto gevinster på finansielle instrumenter	- 109				
Tilgang/kjøp	1 021	107			
Avhending	-1 624	- 170			
Overført fra nivå 1 eller nivå 2					
Balanseført verdi per 30.09.16	7 206	121	0	0	0

Bankens portefølje av utlån med fast rente vurderes regnskapsmessig til virkelig verdi. Virkelig verdi fastsettes ved at lånenes kontantstrømmer neddiskonteres med en diskonteringsfaktor basert på swaprente med tillegg av et marginkrav. Diskonteringsfaktoren er basert på en vurdering av markedsforholdene og hva en ekstern investor ville lagt til grunn ved en investering i en tilsvarende portefølje. Det gjøres i tillegg en vurdering av en eventuell forskjell mellom diskonteringsrenten og observerbare markedsrenter for tilsvarende utlån. Dersom denne forskjellen er vesentlig vil banken gjøre en vurdering av hvorfor differansen oppstår og eventuelt foreta nødvendig endring i diskonteringsrenten.

Note 17- Datterselskaper
(Beløp i hele 1 000)

	Eierandel %	Resultat av ordinær drift før skatt			Egenkapital		
		30.09.16	30.09.15	31.12.15	30.09.16	30.09.15	31.12.15
SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS	100	70 757	91 053	124 287	715 079	607 329	642 813
SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje AS	100	-44 013	-48 401	-75 415	-4 456	65 541	38 409
Eiendomsdrift AS	0	0	0	0	0	0	0
EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS	100	25 301	23 874	27 183	45 375	43 364	39 135
SpareBank 1 Nord-Norge Forvaltning ASA	100	1 732	1 703	2 386	8 633	8 573	9 074
SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS	100	11 361	6 862	5 773	21 810	13 846	13 021
North-West 1 Alliance Bank	0	0	-3 049	-3 049	0	67 692	0
EiendomsMegler 1 Lofoten AS (eies 60% av EM1)	0	0	434	0	0	1 483	0
Nord-Norge Eiendom IV AS	100	-1 018	- 966	-1 293	-14 612	-13 727	-13 969
Alsgården AS	100	-1 486	859	- 587	8 543	10 350	9 377
Fredrik Langesg 20 AS	100	543	1 830	1 830	8 121	7 217	7 217
Total		63 177	74 199	81 115	788 493	811 668	745 077

Note 18 - Andre eiendeler
(Beløp i mill kroner)

Morbank				Konsern		
31.12.15	30.09.15	30.09.16		30.09.16	30.09.15	31.12.15
20	21	20	Overtatte eiendeler	20	21	20
0	88	8	Resultatførte ikke mottatte inntekter	52	130	53
239	152	463	Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	471	146	227
263	250	146	Øvrige eiendeler	230	329	319
522	511	637	Sum andre eiendeler	773	626	619

Note 19 - Annen gjeld

31.12.15	30.09.15	30.09.16		30.09.16	30.09.15	31.12.15
287	301	576	Påløpte kostnader	769	460	453
0	0	0	Avsetninger forpliktelser og kostnader	13	15	14
463	425	538	Øvrig gjeld	591	478	489
750	726	1 114	Sum annen gjeld	1 373	953	956

Note 20 - Innskudd fordelt på sektor og næring

(Beløp i mill kroner)

Morbank				Konsern		
31.12.15	30.09.15	30.09.16		30.09.16	30.09.15	31.12.15
58	66	89	Bergverksdrift og utvinning	89	66	58
1 132	934	999	Bygge- og anleggsvirksomhet	999	934	1 132
4	4	6	Bygging av skip og båter	6	4	4
489	1 105	400	El-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	400	1 105	489
1 083	1 151	1 180	Faglig og finansiell tjenesteyting	1 180	1 138	1 074
0	0	0	Finans og forsikring	0	0	0
695	645	886	Fiske og fangst	886	645	695
43	18	44	Fiskeoppdrett og klekkerier	44	18	43
528	367	452	Forretningsmessig tjenesteyting	452	367	528
378	350	378	Forsikring, verdipapirfond og andre finansielle foretak	378	329	369
5 767	5 624	8 514	Fylkeskommuner og kommuner	8 515	5 624	5 767
618	540	540	Industri	540	540	618
295	260	293	Informasjon og kommunikasjon	293	260	295
393	395	423	Jordbruk og tilknyttede tjenester	423	395	393
11	7	6	Næring utland	6	30	11
2 097	2 076	2 670	Omsetning og drift av fast eiendom	2 642	2 064	2 087
293	303	350	Overnatting- og serveringsvirksomhet	350	303	293
17	14	16	Skogbruk og tilknyttede tjenester	16	14	17
319	320	324	Statsforvaltningen og trygdeforvaltningen	324	320	319
0	0	0	Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	0	0	0
2 639	2 653	2 869	Tjenesteytende næringer ellers	2 869	2 652	2 639
874	1 019	1 050	Transport ellers og lagring	1 050	1 019	874
5	5	2	Utenriks sjøfart og rørtransport	1	5	5
212	205	301	Utvikling av byggeprosjekter	301	205	212
0	0	0	Utvinning av råolje og naturgass	0	0	0
0	0	0	Ufordelt	0	0	0
147	132	132	Vannforsyning, avløps- og renovasjonvirksomhet	132	132	147
1 330	1 407	1 421	Varehandel, reparasjon av motorvogner	1 421	1 407	1 330
28 297	28 043	29 935	Personmarked	29 935	28 043	28 297
391	396	385	Personmarked utland	385	418	391
28 688	28 439	30 320	Sum p-marked (innland og utland)	30 320	28 461	28 688
13 341	13 656	14 507	Sum næring	14 478	13 632	13 313
6 086	5 944	8 838	Sum offentlig	8 839	5 944	6 086
48 115	48 039	53 665	Sum innskudd	53 637	48 037	48 087

Note 21 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital ekskl. påløpne renter
Morbank og konsern
(Beløp i mill kroner)
Verdipapirgjeld

	31.12.15	30.09.15	30.09.16
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak			
Obligasjonsgjeld	21 470	21 531	19 487
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	21 470	21 531	19 487

Endringer i verdipapirgjeld	Balanse 31.12.15	Emittert 30.09.16	Forfalt/ innløst 30.09.16	Valutakurs- endring 30.09.16	Øvrige endringer 30.09.16	Balanse 30.09.16
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak						
Obligasjonsgjeld	21 470	2 949	-4 460	- 240	- 232	19 487
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	21 470	2 949	-4 460	- 240	- 232	19 487

Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon

	31.12.15	30.09.15	30.09.16
Fondsobligasjoner:			
2033 6 mnd Nibor + 2,30 (USD 60 mill.) (Call opsj 2013)			
2099 3 mnd Nibor + 4,75 (Call opsjon 2017)	500	500	500
Fondsobligasjon valuta agio/disagio			
Sum fondsobligasjon	500	500	500
Ansvarlige lån			
Ansvarlige lån	850	850	850
Sum ansvarlige lån	850	850	850
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon	1 350	1 350	1 350

Endringer i ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon	Balanse 31.12.15	Emittert 30.09.16	Forfalt/ innløst 30.09.16	Valutakurs- endring 30.09.16	Øvrige endringer 30.09.16	Balanse 30.09.16
Tidsbegrensede ansvarlig lån	850					850
Fondsobligasjoner	500					500
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon	1 350					1 350

Note 22 - Egenkapitalbevis

De 20 største egenkapitalbevisene per

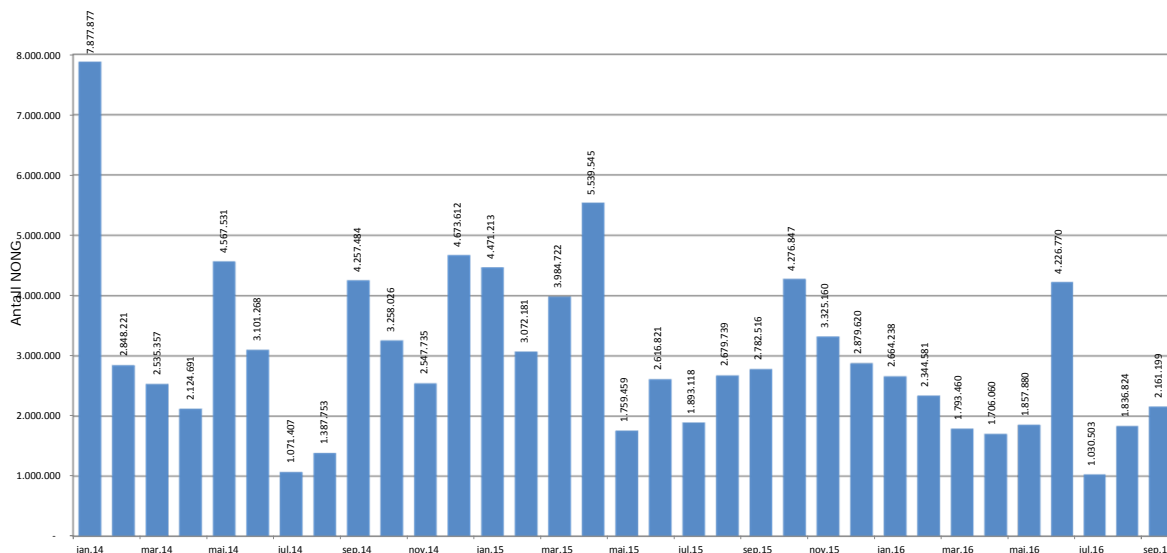
30.09.16

Eiere	Antall egenkapitalbevis	Andel av eierandelskapital
PARETO AKSJE NORGE	3.550.401	3,54%
THE NORTHERN TRUST CO.	3.252.918	3,24%
MP PENSJON PK	2.720.503	2,71%
VERDIPAPIRFONDET DNB NORGE (IV)	2.610.722	2,60%
FLPS - PRINC ALL SEC STOCK SUB	2.500.000	2,49%
MERRILL LYNCH PROF. CLEARING CORP	1.914.360	1,91%
METEVA AS	1.614.670	1,61%
FORSVARETS PERSONELLSERVICE	1.561.630	1,56%
POPE ASSET MANAGEMENT	1.473.655	1,47%
SPAREBANKSTIFTELSEN SPAREBANK 1 NORD-NORGE	1.411.606	1,41%
STATE STREET BANK AND TRUST CO CLIENT OMNIBUS F	1.301.580	1,30%
PERESTROIKA AS	1.198.837	1,19%
EIKA UTBYTTE	1.049.745	1,05%
DNB LIVSFORSIKRING ASA	1.045.473	1,04%
BERGEN KOMMUNALE PENSJONSKASSE	1.000.000	1,00%
PARETO AS	970.659	0,97%
STATE STREET BANK AND TRUST WEST	754.558	0,75%
SANLAM UNIVERSAL FUNDS PLC	704.643	0,70%
THE BANK OF NEW YORK MELLON	672.323	0,67%
STATE STREET BANK AND TRUST CO CLIENT OMNIBUS D	627.081	0,62%
SUM	31 935 364	31,81%

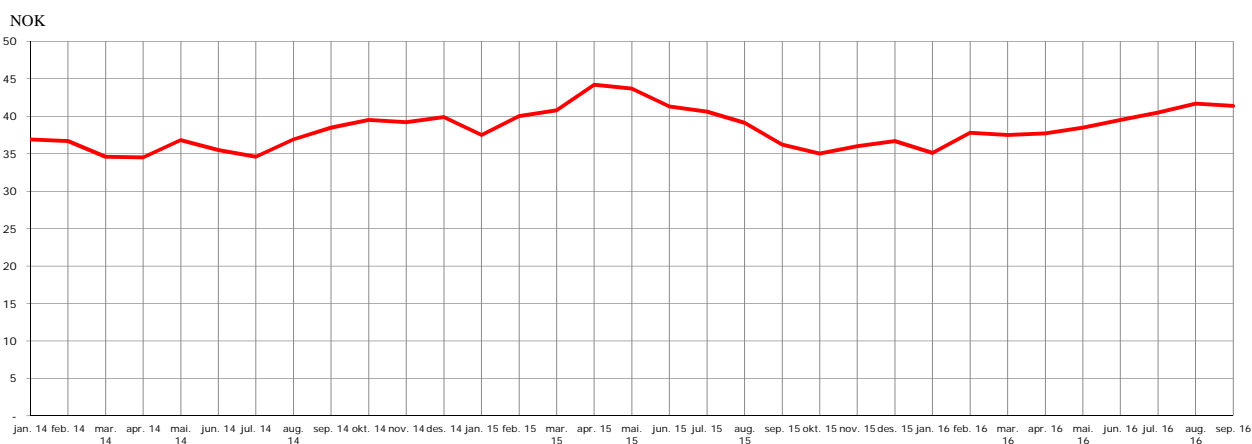
Utbyttepolicy

Bankens utbyttepolitikk sier at hensyntatt bankens soliditet, tar banken sikte på at opp til 50 % av årets overskudd kan benyttes til utbyttemidler (kontantutbytte og gaver til allmennyttige formål). Etter en periode med lavere utbyttegrad har banken kommunisert en forsert tilpasning til en normalisert utbyttegrad. En eventuell videre økning av utbyttegraden og bankens utbyttepolitikk utover 50 % utbytte vil avhenge av fremtidig utlansvekst og vekst i risikovektet balanse.

Omsetningsstatistikk

Kursutvikling NONG

Note 23 - Hendelser etter balansedagen

Det er ikke fremkommet informasjon om vesentlige forhold som var inntruffet eller forelå allerede på balansedagen og fram til styrets endelige behandling av regnskapet.